

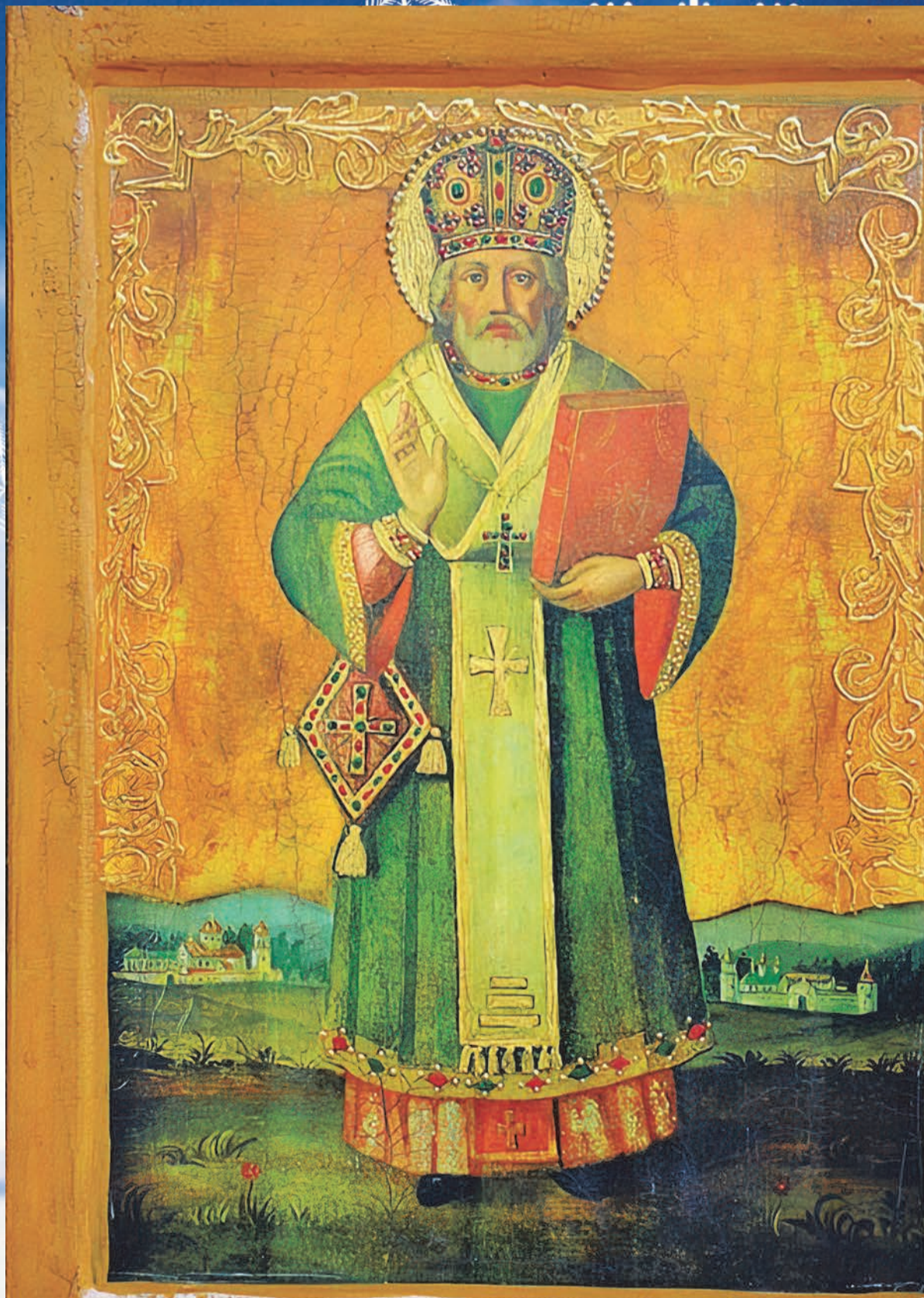
ЖЕТА

ЧАСОПИС

9/167 Грудень 2020

ЛЬВІВСЬКА АРХІЄПАРХІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

«Хто правду чинить - іде до світла»
(від Івана 3,21)

**Нехай св. Миколай
вселить в нас і нашу
Україну мир, злаго-
ду, любов, надих-
не на добрі справи
милосердя, подарує
нам віру в здійснен-
ня наших найзапові-
тніших мрій!**

**Нехай Господь
прийде в кожен дім
і наповнить наші
серця радістю та
зцілить нас від усіх
недуг!**

40 років священничого служіння Високопреосвященного владика Ігоря

23 листопада, у день 40-літнього ювілею свого пресвітерського рукоположення, Високопреосвящений владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, звершив Божественну Літургію в Архикафедральному соборі святого Юра. Йому співслужили Преосвящений владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, та духовенство собору.

Після Літургії владика Володимир нагадав, що саме сьогодні сповняється 40 років священничого служіння Митрополита Ігоря. «Можемо собі уявити – підпілля, тяжкі часи... Це є тисячі святих Літургій, сповідей і багато іншого», – так владика Володимир окреслив ієрейський шлях ювіляра, підкресливши, що його святий, митрополит Володимир (Стернюк), спочиває у крипті собору святого Юра. «Дорогий владико, разом з молитовною єдністю бажаємо Вам ще довгого служіння, ревного, особливо здоров'я, якого так потребуєте», – звернувся до ювіляра єпископ-помічник, а після многоліття, яке заспівали усі присутні в храмі, попросив митрополита поділитися спогадом дня його рукоположення.

Митрополит Ігор розповів про початок свого пресвітерського шляху: «Я тоді мешкав у Вінниці, мене тоді з монастиря послали – там був такий отець Мисак Григорій (він, очевидно, вже помер), і підпільно нас вчили; зокрема, їздив до Хмельника, де був отець Бахталовський, у Вінниці був отець Яворський Степан, та й так вони опікувалися мною, вчили. І коли я закінчив цю підпільну семінарію, очевидно, о. Бахталовський написав листи до Преосвященнішого Володимира Стернюка».

Архієрей поділився яскравим спогадом дня, який для нього обрав святий: «Я приїхав за пару днів перед тими свяченнями. Просив 25 листопада, на Йосафата, але це був вівторок, і Преосвящений владика сказав: «Ні, ви йдете завтра» – на неділю. Це було 23-го, 1980 рік. Була неділя, сонячний день. Це було зранку, було морозно – десь так до 5° морозу; снігу не було».

Рукоположення відбулося підпільно в домі владика Володимира: «Там в Преосвященнішого Володимира Стернюка мене святили на священника, а отця такого, світлого пам'яті вже, Михайла Якимця – на диякона. І одна сестра із сестер-служебниць була, Люба, яка дякувала. І нас було тоді в хаті четверо людей – Преосвященніший святий, нас двоє, кого святий, і сестра, котра з нами разом молилася».

Митрополит щиро подякував за вітання та пам'ять у день ювілею його священства: «Хай Бог всіх благословить, і особливо тих, хто вже у вічності – також про них пам'ятає і помилує».

Духовенство та вірні Львівської архієпархії долучаються до щирих вітань і подяки Господеві за дар життя і священничого служіння нашого митрополита.

Вимолюємо усіх благодатей для Вас, Високопреосвящений владико, нехай Господь Вас провадить у кріпості й мирі дорогою Його доброго священства!

Митрополит Львівський отримав нагороду від міністра оборони України

6 грудня, у дев'яту річницю відкриття Гарнізонного храму Святих апостолів Петра і Павла у Львові та в День Збройних сил України Архієрейську Божественну Літургію очолив Архієпископ і Митрополит Львівський Ігор (Возняк) у співслужінні з владикою Степаном (Сусом), настоятелем храму о. Тарасом Михальчуком, синкелом у справах капеланства о. Андрієм Хомишиним, військовими капеланами та капеланом Збройних сил Канади.

Разом із духовенством молилися військовослужбовці Збройних сил України, офіцери Національної академії Сухопутних військ, офіцери львівського гарнізону та військовослужбовці Збройних сил США і Канади.

У своєму пастирському слові митрополит Ігор наголосив, що сьогодні ми маємо свою армію, військові навчальні заклади, гідних командирів, військових капеланів, патріотів і мужніх воїнів, які протистоять агресії російських військових на сході нашої держави. Митрополит також висловив подяку начальнику Національної академії Сухопутних військ генерал-лейтенанту Павлу Ткачуку, усім викладачам, курсантам та працівникам за гідне служіння, патріотизм і відданість своїй Батьківщині. «Ми вітаємо наших військовослужбовців зі святом Збройних сил України, а з іншої сторони низько схиляємо наші голови перед тими, які віддали свої життя, захищаючи нас. Усьому нашому війську, нашим капеланам та волонтерам – слава! А спочилим героям – вічна пам'ять та мирний упокій!» – наголосив митрополит.

По завершенні Божественної Літургії владика Ігореві Возняку, від імені міністра оборони України Андрія Тарана, було вручено нагрудний знак «За вагомий внесок у Збройні сили України». Пам'ятні відзнаки також отримали владика Степан Сус, настоятель Гарнізонного храму о. Тарас Михальчук, синкел у справах капеланства о. Андрій Хомишин, військові капелани, волонтери та військовослужбовці.

За матеріалами: Kapelanstvo.info

Митрополит відвідав парафію Різдва Пресвятої Богородиці

29 листопада Високопреосвящений владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, відвідав парафію Різдва Пресвятої Богородиці у Львові. Тут він у співслужінні сотрудників парафії та запрошеного духовенства звершив Архієрейську Божественну Літургію та освячення частини мозаїки у святині храму.

Розважаючи над притчею про милосердного самарянина, архієрей закликав вірних переосмислити своє розуміння любові до Бога і ближнього та пізнати справжню суть милосердя: «Трудно любити і прощати ворогам, але можливо тоді, коли людина цього прагне та молиться до Господа, щоб зарадив безпорадній у цьому душі! Законовчитель, що прийшов до Ісуса випробувати Його, добре знав закон й ствердження свого знання почув від Ісуса, але не виконував його, тому Господь сказав йому, щоб чинив милосердя та любов, а не лиш розмірковував про це! У цей час маємо велику нагоду чинити милосердя практично, використаємо час та наші кошти, щоб перетворити їх на милосердя й любов!»

У цей день також відзначили 9-ліття проголошення Львівської митрополії та інтронізації архієпископа Ігоря на митрополичий престіл. Архієрей привітав вірних, дякуючи Господеві за дар вільної Церкви і Його благодаті.

Преосвященний владика Володимир очолив храмовий празник у студитів

У день Собору святого Архистратига Михаїла та інших безплотних сил Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, очолив Божественну Літургію у храмі святого Архистратига Михаїла з нагоди храмового празника. Цей храм є головною святинєю монастиря святого Обручника Йосифа Студійського уставу УГКЦ (м. Львів, вул. Винниченка, 22).

В часі проповіді Преосвященний владика звернув увагу на те, що ангели є Божими посланцями, які покликані служити людям. Архирей закликав до наслідування ангелів у їхній місії служіння ближнім та співпрацювати з ними щоденно у ділі нашого спасіння.

В часі Божественної Літургії Преосвященний владика Володимир рукоположив у пресвітерський сан ієродиякона Єфрема (Терешка), монаха Студійського уставу. Це священниче рукоположення для спільноти студитів стало справді великим Божим даром та знаком надії, оскільки останнє ієрейське рукоположення у студитів було звершене аж 10 років тому.

Новопоставлений ієромонах Єфрем народився 11 жовтня 1983 року в Брюховичах біля Львова у сім'ї Андрія та Ольги. До монастиря вступив 12 жовтня 2002 року. Малий ангельський образ прийняв 15 лютого 2009 року. Будучи у монастирі, закінчив Львівську духовну семінарію Святого Духа. Дияконські свячення отримав 28 серпня 2013 з рук Блаженнішого Святослава.

Преосвященний Владика Володимир побажав новопоставленому священику ревного та жертвовного служіння Богу і ближнім.

Завершилася Божественна Літургія урочистим багатоліттям та молитвою за Україну.

Преподобний ієрм. Йона (Максім), ігумен монастиря, від імені усієї спільноти сердечно подякував Преосвященному владіці за поставленого ієрея та за постійну опіку над студитськими монастирями на території Львівської архієпархії УГКЦ.

*Повідомив ієрм. Юстин (Бойко),
синкел у справах монашества Львівської архієпархії*

Дев'ять річниця проголошення Львівської митрополії

29 листопада 2011 року була проголошена Львівська митрополія УГКЦ. Цього дня Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ, очолив Архирейську Божественну Літургію в Архикафедральному соборі святого Юра у Львові, в часі якої відбулася інтронізація Архiepіскопа Львівського Ігоря на митрополичий престіл.

Сьогодні духовенство та вірні Львівської митрополії згадують цей день із вдячністю до Господа, який дарує добрих пастирів своїй Церкві.

Бажаємо Вам, Високопреосвященний Митрополите, Божих благодатей у Вашому невсипущому служінні на славу нашого Бога і добро нашої Церкви! Нехай милосердний Господь дарує Вам мир, мудрість і наснагу на многі літа!

В Архикафедрі відбувся вечір пам'яті жертв Голодомору

29 листопада в Архикафедральному соборі святого Юра з благословення Митрополита Львівського відбувся мистецький вечір «Колосок пам'яті...», присвячений Дню пам'яті жертв Голодоморів в Україні.

Вечір розпочався зі слова про Голодомор, яке виголосив митрофорний протоієрей Роман Кравчик, адміністратор Архикафедри.

Мистецьку програму виконали солісти, хор та оркестр Заслуженої капели України «Трембіта» під багудою Миколи Кулика у супроводі художнього слова Марії Христинич.

По завершенні мистецького вечора Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, подякував організаторам та виконавцям вечора. Розважаючи над трагедією голоду і людської несправедливості, архирей наголосив, що дуже важливо в нашому житті виховувати у собі правдиву людину, мати стержень віри і мудрості, захищати тих, хто терпить.

Відтак відбулося символічне ділення чорним хлібом на молитовну згадку загиблих від голоду в страшних лихоліттях ХХ століття.

Автор ідеї та втілення вечора «Колосок пам'яті...» – директор фундації «Андрей» Михайло Перун.

Також в Архикафедральному соборі до роковин Голодомору організовано фотовиставку, яка розповідає про етапи геноциду в Україні. Виставку підготував голова обласного осередку УМХ Олег Дацій.

Груднева зустріч протопресвітерів Львівської архієпархії

8 грудня в конференц-залі курії Львівської архієпархії відбулася груднева зустріч протопресвітерів Львівської архієпархії УГКЦ. Очолив зустріч Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник та протосинкел Львівської архієпархії. Він звернувся зі вступним словом до присутніх, акцентувавши на особливій ролі Церкви в часі випробувань, які переживає цілий світ.

Основним питанням зустрічі стала тема душпастирства в часі пандемії коронавірусу, зокрема, за умов локдауну, планованого на період Різдвяних свят. Розглянути також актуальні питання збору коштів і підтримки тих, хто зараз хворіє.

О. д-р Андрій Синейко представив соціальні питання, що стосуються діяльності БФ «Карітас-Львів УГКЦ», особливо щорічної акції «Різдвяна свічка».

Про діяльність Катехитичного центру ЛА УГКЦ розповіла його директор п. Віра Ценглевич.

Учасники зустрічі також обговорили питання економічної діяльності та загалом життя Львівської архієпархії.

Невдовзі матимемо єпископа новоутвореної Ольштинсько-Гданської єпархії

Архиерейська хіротонія першого правлячого єпископа новоутвореної Ольштинсько-Гданської єпархії УГКЦ у Польщі відбудеться в суботу, 23 січня 2021 року. Початок Архиерейської Літургії з Чиним архиерейської хіротонії о. д-ра Аркадія Трохановського і Чиним його інtronізації – о 10:00. Урочистості відбудуться в

катедральному соборі Покрову Пресвятої Богородиці в Ольштині. Про це повідомив владика Євген Попович, архієпископ і митрополит Перемисько-Варшавський, апостольський адміністратор Ольштинсько-Гданської єпархії.

У коментарі для Департаменту інформації УГКЦ о. Аркадій розповів, що головним його святителем буде Блаженніший Святослав, Глава УГКЦ, а співсвятителями – владика Євген Попович і владика Володимир Ющак. Чин архиерейського найменування відбудеться напередодні, 22 січня 2021 року, о 17.00.

Як відомо, 25 листопада 2020 року у Ватикані повідомлено про те, що Святіший Отець Франциск, Папа Римський, поблагословив рішення Синоду Єпископів Української Греко-Католицької Церкви і проголосив про створення нової Ольштинсько-Гданської єпархії УГКЦ у Польщі. Єпископським осідком єпархії є м. Ольштин, а катедральним собором – храм Покрову Пресвятої Богородиці.

За матеріалами: Департамент інформації УГКЦ

Священнику Київської архієпархії присвоєно наукове звання професора університету

Наприкінці листопада 2020 року священнику Київської архієпархії протоієрею Олегу Шепетьку присвоєно вчене звання професора кафедри філософії Київського університету імені Бориса Грінченка. Це повідомлення опубліковане на сайті Міністерства освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України № 1471 від 26.11.2020). У документі йдеться, зокрема, про таке: «Затвердити рішення вчених рад закладів вищої освіти та наукових установ про присвоєння вченого звання професора і видати атестати професора здобувачам вченого звання».

Щиро вітаємо протоієрея о. д-ра Олега Шепетька із присвоєнням високого наукового ступеня. Бажаємо дальших досягнень у науковій сфері та плодів Святого Духа на ниві священничого служіння!

Довідка

Протоієрей д-р Олег Шепетьк – священник Київської архієпархії Української Греко-Католицької Церкви, доктор філософських наук, професор кафедри філософії Київського університету імені Бориса Грінченка, викладач Київської Трьохсвятительської духовної семінарії та Українського католицького університету.

Пресслужба Київської архієпархії

Комісія УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я надає в безоплатне користування кисневі концентратори

Нещодавно Комісія УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я закупила три кисневі концентратори та шість пульсоксиметрів. У такий спосіб Комісія УГКЦ відповідає на виклики пандемії і дбає про здоров'я потребуючих людей, чинить так за прикладом Отця і Глави УГКЦ Блаженнішого Святослава, який насамперед стоїть на сторожі життя та дбає про здоров'я суспільства. Про це розповіла голова комісії сестра Севастіяна Карвацька.

За словами с. Севастіяни, концентратори першочергово закуплялися для потреб духовенства та монашества, але нині надаються в безкоштовну оренду простим людям, які їх потребують. Сестра Севастіяна розповіла, що звертаються особи, які бачили оголошення в соціальних мережах. З ними укладається договір на два тижні. Після кожного користування забезпечується процедура заміни фільтрів.

«Концентратори закуплені за кошти жертводавців, якими є пересічні люди. Серед них – пан Роман Шмих, доцент кафедри Аграрного університету, пожертвував свою річну зарплату, відтак оплатив вартість одного концентратора. Велика частина пожертв надійшла від української діаспори, зокрема парафіян нашої Церкви в Америці. Долучилися також монаші згромадження, серед яких – Згромадження сестер МНІ. Усім причетним комісія висловлює щирю подяку», – додала пані Мирослава Полець, референт Комісії УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я.

За матеріалами: Департамент інформації УГКЦ

Облечини сестер Воплоченого Слова у Стрию

4 грудня, у день свята Введення в храм Пресвятої Богородиці, владика Тарас, єпарх Стрийський, і владика Богдан, єпископ-помічник, спільно молилися Архиерейську Божественну Літургію у храмі Всіх святих українського народу в м. Стрию. Під час богослужіння єпископи звершили Чин облечин трьох сестер Згромадження Воплоченого Слова.

«Сьогодні дуже символічно, як Йоаким і Анна, ви, батьки, принесли свою жертву Богові. І ця жертва має в Божих планах своє місце», – сказав владика Тарас, звертаючись до батьків. Також у своїй проповіді єпископ наголосив на чеснотливому житті монашества, акцентуючи увагу на чесноті послуху, в котрій особа реалізує свою свободу. Говорячи про вибір монашого життя, архиєрей підкреслив, що «сестри покликані відтворити життя Пречистої Діви Марії у своєму житті».

Облечини прийняли трое сестер, яких відтепер зватимуть Марія Теодора, Марія Арета і Марія Мелетія.

Пресслужба Стрийської єпархії

Відбувся собор Кам'янець-Подільської єпархії на тему «Еміграція, поселення і глобальна єдність УГКЦ»

5 грудня при катедральному храмі Різдва Пресвятої Богородиці м. Хмельницького, з благословення та під головуванням владика Івана Кулика, єпископа Кам'янець-Подільської єпархії, відбувся собор на тему «Еміграція, поселення і глобальна єдність УГКЦ». Захід, на який прибули більшість священників єпархії разом із мирянами своїх парафій, представники монашества, запрошені гості, доповідачі, розпочався спільною Архиєрейською Святою Літургією, яку очолив владика Іван.

У проповіді владика зазначив: «Це перший єпархіальний собор. На усіх наших зустрічах ми повинні запитувати себе, як Бог хоче, щоб ми проповідували Євангеліє. Сьогоднішнє Євангеліє, як і кожне Боже слово, подає нам духовну силу. Ісус переважно мандрував, проходив через міста, села і проповідував. Мета подорожі – Єрусалим. Часто Ісус був у різних домах, де його запрошували, але там зупинявся недовго і йшов далі. Подібно і Церква не може зупинятися, побудувати собі всякі достатки. Коли людина входить у закриту зону комфорту, вона зупиняється у своєму розвитку. Церква мусить вийти назовні і проповідувати Боже Слово. Згодом читаємо у Євангелії, що Ісус закликає одного чоловіка йти за ним, а він у відповідь каже: дозволь мені спершу піти і поховати батька мого. Ісус ж відповідає: залиши мертвим ховати своїх померлих. Господь підкреслює, що смертність – це свого роду гріх, і людина не повинна замкнутися на своєму гріху, смертності, а усвідомити, що вона покликана до життя. Справжнє життя – Господь Ісус. Сьогодні ми по-особливому просимо Бога благословення, щоб наша Церква була динамічною, живою. Ми просимо Господа, щоб кожен із нас докладав чий зусиль бути разом, єдиною Церквою, незалежно від віддаленості, у різних країнах, різних континентах, щоб ми вміли бути єдиними».

Засідання собору розпочалося вступним словом архиєрея; відтак модератор собору о. Василь Бондар представив порядок денний і доповідачів. Гостями та доповідачами собору були о. Віталій Храбатин, о. Юстин Бойко, п. Марія Ярема та о. Олег Дутка.

Після виступу доповідачів і спільного обіду відбулася робота в групах, а також представлення модераторами спільних рішень. Відтак спільним голосуванням усіх присутніх прийняли соборову Резолюцію та обрали і затвердили кандидатури на Патріарший Собор.

На завершення дня у катедральному храмі відбулася Велика вечірня, яку очолив владика Іван.

Пресслужба Кам'янець-Подільської єпархії

10-літній ювілей спільноти отців Воплоченого Слова у Скадовську

Цього року спільнота отців Згромадження Воплоченого Слова у Скадовську відзначила десяту річницю свого заснування. З цієї нагоди до Скадовська прибули отці Згромадження, які протягом цих десяти років служили у цій спільноті.

Святкування розпочалися дводенними (2-3 грудня) різдвяними реколекціями у місцевій парафії Покрови Пресвятої Богородиці, якою опікуються отці. Реколекції проводив о. Андрій Карпинець, ВС.

4 грудня урочисто Архиєрейську Божественну Літургію очолив екзарх Одеський Михайло (Бубній). Під час проповіді владика розповів історію входу у храм пресвятої Богородиці, а також підкреслив важливу роль батьків у християнському вихованні дітей.

По закінченні Служби Божої єпископ вручив подячні грамоти, дякуючи отцям за ревне служіння на парафії. У свою чергу ігумен монастиря о. Йосиф Монтез, ВС, подякував владіці та всім священникам, які чисельно зібралися, щоб розділити радість маленького ювілею.

Довідка:

У 2010 році о. Василь Харкавий ВС одержує декрет про офіційне призначення адміністратором парафії Покрова у м. Скадовськ. Із приїздом до міста отці чину продовжують будівництво Свято-Покровського храму і вже восени 2014 року на запрошення пароха о. Івана Барчука, ВС, владикою Михайлом (Бубнієм) було освячено золотий купол. Всі подальші роботи по завершенні храму продовжив о. Василь Харкавий.

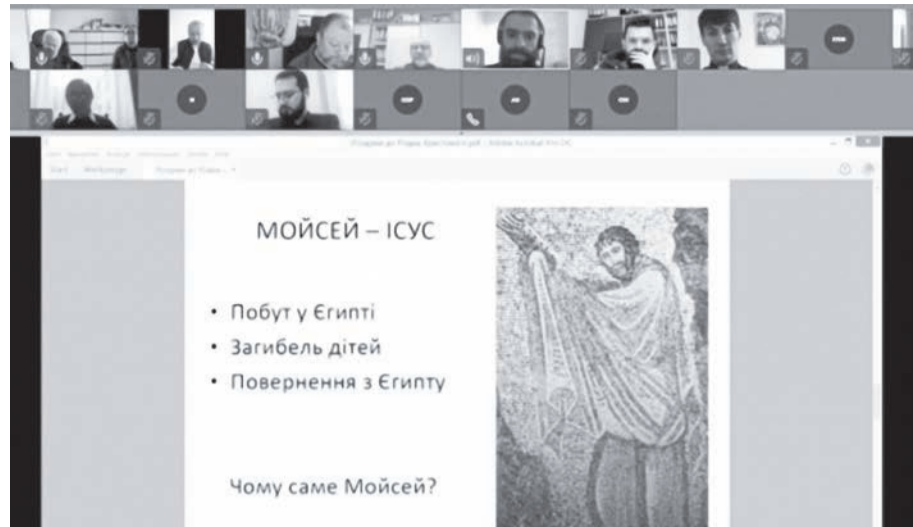
2 жовтня 2016 року правлячим екзархом Михайлом храм було освячено. У цих урочистостях взяли участь священники з Одеського екзархату, монахи та монахині чернечої родини, протоігумен о. Теодор Мацапула, а також архимандрит Згромадження Воплоченого Слова о. Густаво Нето, ВС.

3 жовтня 2016 р. настоятелем храму став о. Андрій Карпинець, ВС, за період служіння якого в серпні 2019 р. міська влада виділила в постійне користування парафіяльній спільноті нову земельну ділянку обабіч храму під будівництво майбутнього монастиря.

2016 року до Скадовська приїжджає на служіння о. Йосиф Монтез, ВС, який народився в Аргентині і вже понад 20 років звершує своє служіння в Україні. 2019 року о. Андрій Карпинець, ВС отримує нове призначення, а на його місце приїжджає о. Михайло Леспух, ВС.

За матеріалами: Департамент інформації УГКЦ

Реколекції у Німеччині

Духовенство Апостольського екзархату в Німеччині та країнах Скандинавії провело черговий день духовної віднови. Цього разу духовними роздумами ділився отець Мирослав Лопух, який перебуває в Колегіумі «Орієнтале» (Айхштет) на докторських студіях. Проповідник звернув увагу на джерело кожного християнина – Святе Письмо.

«У цей час ми готуємося до особливої події – Різдва Ісуса Христа. Звернімо увагу на зв'язок, який є у Святому Письмі між Старим і Новим Заповітами, а особливо із місцевістю Єгипту та особами Мойсея й Ісуса Христа. Цар єгипетський та Ірод вбивають дітей, однак не можуть вбити немовлят Мойсея та Ісуса. Бог в особливий спосіб рятує їх від певної смерті. Бачимо особливий план Божого спасіння, який став реальністю завдяки Мойсею та Ісусу. Бог Отець особисто розмовляв із Мойсеєм та послав свого Сина Ісуса для надзвичайного завдання реалізації Божої любові до людей», – зауважив о. Мирослав Лопух. На закінчення отець підкреслив вірність Бога: «Він завжди дотримується своїх слів та своєї обіцянки!»

Під час онлайн-зустрічі владика Петро Крик поінформував про персональні зміни в Апостольському екзархаті у священничому служінні. Так, 29 листопада отримав декрет про відкликання з уряду пароха отець Богдан Пушкар із м. Бамберга, котрий переходить у стан священника-емерита; натомість там вітали нового душпастиря-пароха – отця Андрія Химчука.

10 грудня дякували отцю Андрію Радіку, який був сотрудником у м. Мюнхені, та привітали отця Олександра Сметаніна, який натомість розпочне служіння в Мюнхені. Отець Андрій Радик призначений парохом у м. Білефельд і 1 січня 2021 року розпочне там служіння. З цього часу отець-митрат Мирон Мольчко переходить у стан священника-емерита і покидає уряд синкела.

Крім того, владика Петро повідомив, що з досягненням 75-річного віку в березні 2021 року найстарший душпастир – митрофорний протоієрей Степан Воротняк із Гамбурга – теж переходить у стан священника-емерита.

Владика висловив подяку отцям, які переходять у статус емеритів. Водночас архиєрей побажав Божого благословення і натхнення в служінні отцям, які отримали нові призначення.

Пресслужба Апостольського екзархату в Німеччині та країнах Скандинавії

У Василькові священник УГКЦ допомагає вбогим, сортуючи сміття в парафії

Референт з питань екології Київської архієпархії о. Роман Романович, парох парафії Великомученика Юрія УГКЦ у місті Васильків, допомагає потребуючим людям отриманими коштами від сортування сміття у парафії.

Як розповів душпастир, екологічні благодійні акції він проводить у рамках проекту роздільного сортування сміття. «У листопаді ми зібрали 11 кілограмів пластикових пляшок, 40 кілограмів виробів зі скла та 60 кілограмів макулатури. Одержані від здачі сировини на утилізацію гроші ми об'єднали із коштами, які люди пожертвували в рамках Всецерковної акції «Нагодуй голодного».

Відтак разом із продуктами, які парафіяни 15 листопада принесли до храму для потребуючих, ми передали зібрану допомогу сім'ї, яка перебуває у складних життєвих обставинах», – зазначив о. Роман Романович.

Пресслужба Київської архієпархії

Папа здійснив реформу ватиканського органу фінансового моніторингу

5 грудня у Ватикані повідомлено про те, що Папа Франциск власноручним розпорядженням затвердив новий статут Бюро фінансової інформації, яке відтепер отримує назву Бюро фінансового нагляду та інформації. Йдеться про орган, створений Папою Венедиктом XVI десять років тому, 30 грудня 2010 року, в рамках міжнародних зобов'язань, завданням якого є протидіяти відмиванню грошей та фінансуванню тероризму.

У повідомленні Ватиканського прес-центру зазначається, що перегляд статуту викликаний необхідністю пристосувати його до завдань, які в дійсності доручені цьому органу, адже, крім початкової функції фінансової розвідки та протидії відмиванню коштів, від 2013 року йому доручено також обов'язки нагляду за діяльністю Інституту релігійних справ (так званого Ватиканського банку). Крім того, виникла необхідність деяких організаційних змін.

Крім нової назви, серед головних змін – перерозподіл обов'язків між президією та дирекцією. В той час як перша виконуватиме завдання стратегічного плану, дбання про оперативну ефективність є відповідальністю другої. Створено також новий відділ «Регламентативні та юридичні питання». Крім того, в сфері найму працівників введено спільні правила, які діють у всіх відомствах Римської курії.

В інтерв'ю для ватиканських медіа, президент Бюро Кармелло Барбагалло пояснив, що новий статут, підтверджуючи роль керівної ради, окреслює завдання президента як опрацювання стратегії діяльності Бюро і посилює його відповідальність у сфері нагляду. Водночас посилюється роль дирекції, що складатиметься з директора та віце-директора і займатиметься забезпеченням оперативної ефективності. Щодо внутрішньої реорганізації, то новостворений відділ займатиметься питаннями юридичного характеру і регламентації, завдяки чому досягнуто розділення завдань у сфері визначення правил та в здійсненні контролю.

«Vatican news»

Папа: Рабство позбавляє гідності нас усіх

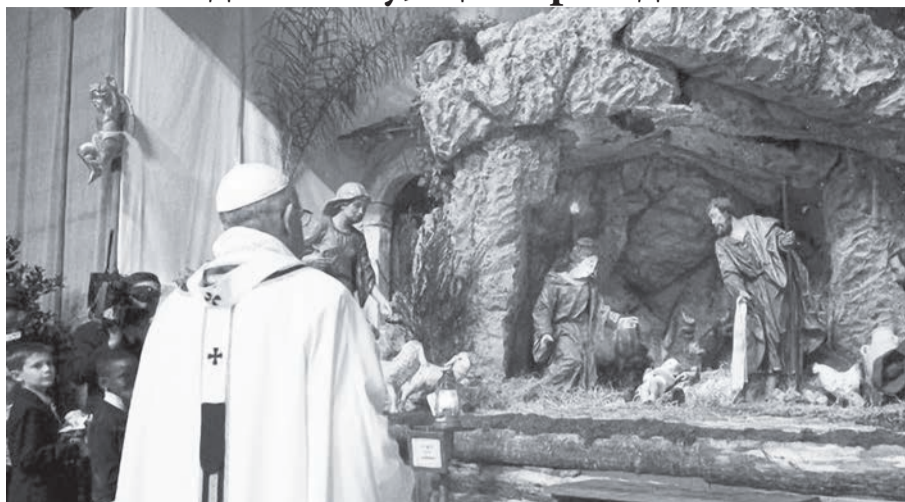
«Сьогодні, як і вчора, в корені рабства лежить концепція людської особи, що допускає ставлення до неї як до предмету, допускає топтання її гідності. Рабство – це наша «негідність», бо відбирає гідність у нас усіх» – твіт такого змісту поширив Папа Франциск 2 грудня, коли відзначається Міжнародний день боротьби за скасування рабства. Саме 2 грудня 1949 року, під час 4-ї сесії Генасамблеї ООН, було прийнято Конвенцію про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами.

У своїх виступах Папа Франциск часто нагадує про нові форми рабства, стверджуючи, що зусилля для викорінення цього явища належать до пріоритетних обов'язків християн. Сьогодні в світі нараховують до 40 мільйонів так званих «сучасних невольників», четвертина з яких – діти. Тож відзначення цього міжнародного дня не є чистою риторикою чи спогадуванням подій минулого.

«Незважаючи на великі зусилля багатьох людей, сучасне рабство й надалі залишається жорстоким бичем, що широко поширюється світом, знаходячи свої жертви в проституції, торгівлі людьми, примусовій праці, невольницькій праці, каліченні людей і торгівлі органами, споживанні наркотиків і дитячій праці», – наголошував Папа Франциск 2 грудня 2014 року, під час підписання у Ватикані декларації проти рабства за участі релігійних лідерів. «Найгірше, – сказав тоді він, – що ця ситуація, на жаль, кожного дня ще більше загострюється».

Папа: Ісус, який народжується – знак надії для світу, що страждає

Дякуючи дарувальникам цього річного ялинки, що прикрашає площу Святого Петра, та творцям розміщеного поряд з нею вертепу, Святіший Отець поділився думками про значення різдвяних символів, особливо в цей непростий час.

Різдво нагадує нам про те, що Ісус є нашим миром, радістю та втіхою. Але щоби прийняти ці дари, слід бути смиренними, як персонажі вертепу. Такими думками Папа Франциск поділився з делегаціями зі Словенії, очоленою міністром закордонних справ тієї країни і місцевими вищими ієрархами, та з італійської дієцезії Терамо на чолі з місцевим єпископом і представниками місцевої влади, які 11 грудня прибули до Ватикану на засвічення ялинки, що походить зі словенського Кочев'я, й інавгурацію вертепу, створеного митцями центральноїталійського Кастеллі.

«Як ніколи раніше вони цього року є символами надії для римлян і для прочан, що матимуть змогу прийти, щоб милуватися ними», – сказав Святіший Отець, вітаючи гостей під час аудієнції, що відбулася в Климентинському залі Апостольського палацу, підкреслюючи, що ялинка та вертеп «допомагають створити сприятливу різдвяну атмосферу, щоби з вірою пережити народження Відкупителя».

Як зауважив Папа, у вертепі все розповідає про «добр» вбогість, євангельську, що вчиняє нас блаженними. Споглядаючи персонажів, ми «приваблені їхньою обеззброюючою покірною». Богородиця і Йосиф прибули здалеку, але для них не знайшлося навіть маленької кімнатки. Пастухи чувають у відкритому полі й отримують звіщення ангела про народження Спасителя, відразу вирушивши на Його пошуки...

«Свято Різдва нагадує нам про те, що Ісус – наш мир, наша радість, наша сила, наше втішення. Але для того, щоби прийняти ці дари благодаті, необхідно почуватися незначними, вбогими та покірними, як і персонажі вертепу. Також і під час цього Різдва, серед страждань, викликаних пандемією, малий і беззахисний Ісус є «знаком», який Бог дає світові», – сказав Святіший Отець, нагадавши про те, що саме словами «Прекрасний знак» розпочинається його минулорічний Апостольський лист про значення вертепу, який варто перечитати цими днями.

«Vatican news»

Архієпископ Юркович: інтелектуальна власність на служінні спільному добру

Постійний спостерігач Святого Престолу при структурах ООН в Женеві архієпископ Іван Юркович взяв участь у 32-й сесії Постійного комітету з патентного права Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), що проходив 7-10 грудня 2020 року. Виступаючи під час засідання на тему «Патенти та охорона здоров'я», він наголосив, що в умовах безпрецедентної кризи, спричиненої пандемією COVID-19, великого значення набуває питання підтримки інновацій, а зокрема розробки нових медичних препаратів, забезпечуючи при цьому доступ до них та до вже існуючих медичних технологій. Доступ усіх до недорогих ліків, інструментів, вакцин, діагностики та лікування Covid-19, за словами ієрарха, має вирішальне значення для виходу з кризи.

В контексті того, що від початку пандемії багато країн стикаються з нестачею медичних препаратів та доступу до діагностики, тестування і лікування, архієпископ Юркович пригадав, що Генеральна Асамблея ООН неодноразово наголошувала на необхідності активізації міжнародного співробітництва та багатосторонніх зусиль щодо боротьби з пандемією, дотримуючись при цьому основних прав людини. «Така співпраця, – пояснив він, – включає обмін інформацією, науковими знаннями й передовими практиками та розширення обсягів виробництва для задоволення зростаючих потреб умедпрепаратах і забезпечення того, аби вони були доступні за доступною ціною на справедливій основі там, де їх потребують найбільше і якнайшвидше».

Ватиканський дипломат вказав на високу ефективність проекту Всесвітньої організації інтелектуальної власності під назвою «Patentscope», що є новою базою даних про розробки, що стосуються Covid-19. Важливим внеском ВОІВ є також створення понад 900 центрів підтримки технологій та інновацій у всьому світі, які забезпечують доступ до патентних і наукових даних та публікацій для дослідників у менш розвинених країнах. Архієпископ Юркович підкреслив, що, з одного боку, раптовий ріст патентної діяльності можна трактувати як свідчення інтенсивної і широкомасштабної практичної реакції на кризу в галузі охорони здоров'я, але, з іншого боку, залишаються відкритими певні етичні питання, зокрема, щодо генетичного матеріалу.

Представник Святого Престолу зауважив, що

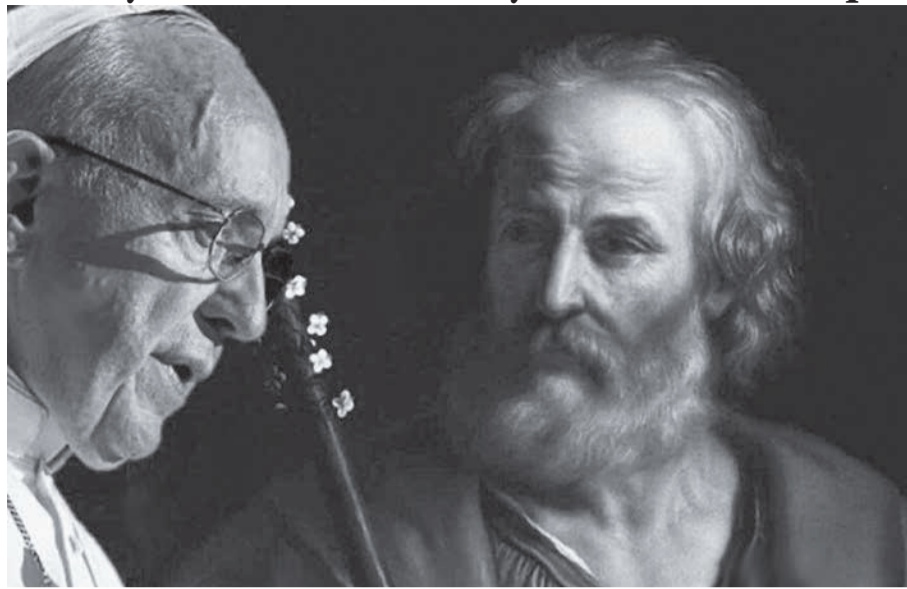
для суспільства цінність винаходів, які отримують патенти, полягає не тільки у самих винаходах як таких, але й у поданні інформації про них. В цьому сенсі глобальна патентна система вимагає постійного вдосконалення, особливо що стосується підвищення прозорості й ефективності.

Архієпископ Іван Юркович зауважив, що «поточна пандемія та зростаюча і невдала тенденція з боку деяких держав накопичувати нещодавно розроблені вакцини» вказують на те, що доступ до ліків та вакцин є не тільки проблемою для найменш розвинених країн, але й для країн з високим рівнем економіки. Від імені Святого Престолу він наголосив на важливості того, аби патентні права реалізовувалися відповідно до цілей взаємної вигоди власників патентів і споживачів запатентованих ліків, аби, таким чином, сприяти соціальному й економічному добробуту, рівності між правами і зобов'язаннями та цілісному розвитку людини.

На завершення доповідач підкреслив, що інтелектуальна власність повинна підпорядковуватися вимогам спільного добра. Це передбачає необхідність адекватних механізмів контролю для моніторингу логіки ринку. «Спільна трагедія, що постала перед людством цього року, – наголосив він, – повинна пробудити відчуття нашого взаємозв'язку як глобальної спільноти».

«Vatican news»

Відпусти з нагоди Року святого Йосифа

У Ватикані оприлюднено Декрет Апостольської пенітенціарії про окремі відпусти, приурочені до Року святого Йосифа, проголошеного Папою Франциском з нагоди 150-річчя проголошення святого Йосифа покровителем Вселенської Церкви, що триватиме від 8 грудня 2020 року по 8 грудня 2021 року, під час якого кожен вірний за прикладом цього святого «матиме змогу для скріплення свого життя віри в повному виконанні Божої волі».

В документі зазначається, що набожність до опікуна Відкупителя широко розвинулася протягом історії Церкви, яка й надалі «відкриває давні та нові виміри величчя в цьому скарбі, яким є святий Йосиф», і цьому повинен допомогти «дар індульгенцій, який Апостольська пенітенціарія, згідно з бажанням Папи Франциска, доброзичливо щиро надає протягом Року святого Йосифа».

Декрет вказує на те, що повний відпуст надається за звичних умов, якими є сакраментальна сповідь, Святе Причастя і молитва в наміреннях Святішого Отця, тим вірним, які з душею, віддаленою від будь-якого гріха, братимуть участь у відзначенні Року святого Йосифа відповідно до наведених нижче способів.

Оскільки святий Йосиф, «справжній муж віри», заохочує нас відкривати дитинні взаємини з Небесним Отцем, оновлювати вірність в молитві та прислухатися до Божої волі, відповідаючи їй, то «повний відпуст надається тим, які принаймні протягом 30 хвилин роздумуватимуть про молитву «Отче наш», або візьмуть участь у принаймні одноденній духовній віднові, що передбачає роздуми про святого Йосифа».

Беручи до уваги той факт, що Євангеліє називає святого Йосифа «праведним мужем», його приклад спонукає нас «наново відкривати цінність тиші, розсудливості та чесності у виконанні своїх обов'язків», а «чеснота справедливості», в зразковий спосіб практикована ним, полягає в «повному прийнятті Божого закону, що є законом милосердя», то «всі ті, які, за прикладом святого Йосифа, вчинять діло милосердя для тіла чи для душі, можуть також отримати повний відпуст».

Головний аспект покликання святого Йосифа – бути опікуном Святої Родини з Назарету, обручником Діви Марії та земним батьком Ісуса. «То щоб усі християнські сім'ї відчували спонуку відтворити таку саму атмосферу внутрішньої спільності, любові й молитви, якою жила Свята Родина, повний відпуст надається за проказування святого Розарію в сім'ї чи між нареченими».

У світлі того, що Слуга Божий Пій XII встановив 1 травня 1955 року свято святого Йосифа Ремісника, аби сприяти визнанню гідності праці, «повний відпуст може отримати кожен, хто щоденно ввірятиме свою діяльність захистові святого Йосифа, як і кожен вірний, який призиватиме в молитвах заступництво Ремісника з Назарету, аби ті, які шукають роботу, змогли працевлаштуватися, і щоби праця всіх була гіднішою».

Втеча до Єгипту покаже нам, що Бог перебуває там, де людина в небезпеці, страждає, втікає та переживає відкинення та покинення. В цьому контексті «повний відпуст надається вірним, які прокажуть літанії до святого Йосифа (для латинської традиції) або акафіст до святого Йосифа, повністю або принаймні частину (для візантійської традиції), чи іншу молитву до святого Йосифа, притаманну іншим релігійним традиціям, в намірі Церкви, переслідуваної ad intra й ad extra, та на підтримку всіх християн, які зазнають будь-яких форм переслідування».

Щоби наново підтвердити «універсальність покровительства» святого Йосифа, в доповнення до згаданих нагод, Апостольська пенітенціарія надає повний відпуст вірним, які прокажуть будь-яку за власним бажанням «законно затверджену» молитву до святого Йосифа чи акт поборності на його честь у дні «щорічних святкувань 19 березня та 1 травня, у свято Святого Сімейства Ісуса, Марії та Йосифа, в Неділю святого Йосифа (згідно з візантійською традицією), 19-го числа кожного місяця та кожної середи, що є днем, присвяченим святому згідно з латинською традицією».

В контексті триваючої ситуації надзвичайного стану в медицині, дар «повного відпусту особливим чином поширюється на літніх людей, на хворих і вмираючих, на всіх тих, хто задля законних причин не має можливості виходити з дому, які з душею, віддаленою від будь-якого гріха та з наміром сповнити, як тільки це стане можливим, три звичні умови, сповнять вдома чи там, де обставини їх утримують, акт набожності на честь святого Йосифа, утішителя хворих і покровителя доброї смерті, з довір'ям жертвуючи Богові болі й незручності свого життя».

Аби полегшити вірним доступ до запропонованих благодатей, Апостольська пенітенціарія «щиро просить, аби всі священники, наділені належними повноваженнями, з готовністю та великодушно посвячувалися у ділення святого таїнства Покаяння і часто уділяли Святе Причастя хворим».

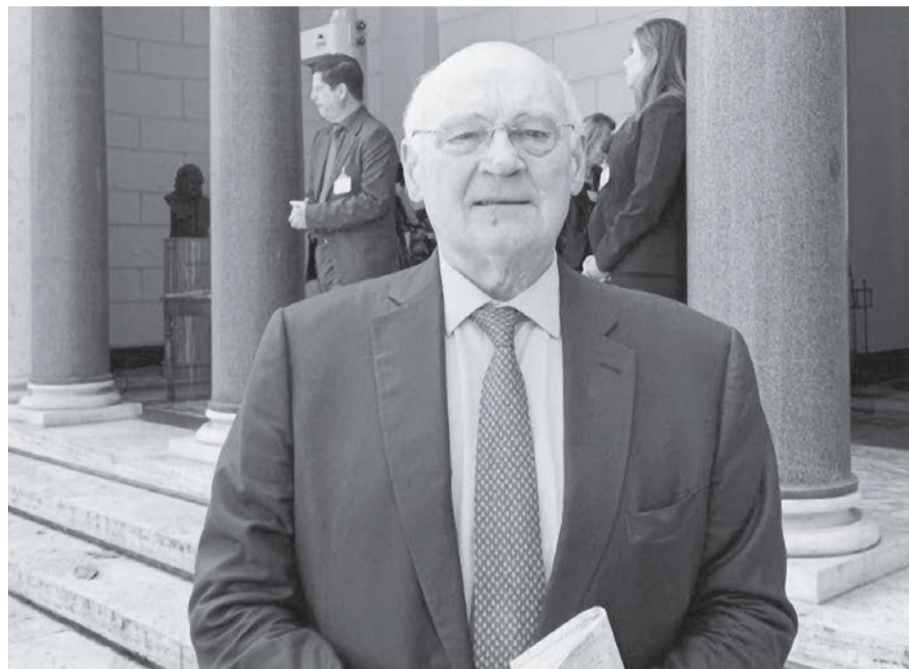
«Vatican news»

Стефано Дзамані про модель економіки, яку францисканці пропонували ще у XV столітті

«Сьогоднішня фінансова система більше не витримує, її правила потрібно переписати. Настав час також змінити організацію праці», – наголосив в інтерв'ю для ватиканських медіа викладач економіки та президент Папської академії соціальних наук Стефано Дзамані, представляючи міжнародну ініціативу «Економіка Франциска», яка розпочалася 19 листопада 2020 р. і якою Святіший Отець бажає вказати на потребу глобальних перемін на шляху соціального та економічного відновлення. В заході, який відбувався он-лайн та тривав до 21 листопада, взяли участь понад дві тисячі молодих економістів та підприємців з усього світу, роздумуючи над темами праці, етики, фінансів і шкідливого інтелекту.

На переконання президента Папської академії соціальних наук, ця зустріч має на меті показати, що вже настав час, коли необхідно змінити підхід до економічних процесів, адже економіка нашого часу вже більше не витримує і створює різні серйозні загрози. Одним зі шляхів, щоб уникнути вищезгаданих ризиків, є зміна правил діяльності ринків, аби вони не перетворились на джунглі, де перемагає сильніший. Адже навіть тоді, коли виживає сильніший, він залишається сам, а отже, приречений на зникнення.

«Потім необхідно виправити ендемічне та системне зростання нерівностей. Не можна заплющувати очі на економічний механізм, який збільшує загальний добробут, але який водночас збільшує відстань між соціальними групами та націями. Потретьє, ми повинні змінити зв'язок, який сьогодні існує між демократією та ринком,

тобто між економікою та політикою. У наш час всі знають, що політика перебуває на служінні економіці: це не є очевидним. Адже, як вже писали в минулому такі економісти, як Адам Сміт, Джон Стюарт Мілл та Антоніо Дженовезі, економіка повинна бути на служінні політиці, а не навпаки», – додав Стефано Дзамані.

Як зазначив далі експерт в галузі економіки, цифрова революція та глобалізація призвели до концентрації економічно-фінансової сили, що дестабілізує самі ринки і створює величезну нерівність. «Крім того, слід додати, що сталість, про яку всі говорять, не повинна стосуватись лише явищ екологічного забруднення, але повинна брати до уваги центральне місце людської особи. Іншими словами, енергетичної, економічної та соціальної сталості недостатньо, а необхідно приділити належну увагу антропологічній сталості», – підкреслив президент Папської академії соціальних наук.

Роздумуючи над пропозиціями, які мали б вийти на яв після триденних дискусій між молодими економістами та підприємцями, Стефано Дзамані виокремив потребу головної пропозиції – повернення до основ. Ринкова економіка зродилась у Тоскані, в Італії, між 1400 та 1500 роками, в течії францисканської думки. Власне, францисканці створили цю модель економіки і зробили це з огляду на конкретну ціль, а саме – для спільного добра. А вже з початком XVII століття ринкова економіка перетворюється на капіталістичну, змінюючи свою ціль, якою більше не є «спільне добро», а «сумарне добро». Тому сьогодні необхідно збагнути, що трапилось і що стало причиною цієї переміни. Слід почати від культури, бо якщо в наших університетах і далі навчатимуть лише парадигми політичної економіки, яка розвинулась тільки у XVIII столітті, і не братимуть до уваги парадигми суспільної економіки, яка зродилась в ще у 1400-их роках, то буде важко вибратися з тієї кризи, яку сьогодні переживаємо.

Продовжуючи, Стефано Дзамані вказав на потребу зміни правил у фінансовій сфері. Він вважає, що підходи до фінансової системи мусять змінитись. «Фінанси народились для того, аби служити реальному розвитку, але сьогодні вони стали само-референтними та самоцільними: на фондовому ринку вони грають не для того, щоб приносити кредит тим, хто потребує, а для підживлення спекулятивного доходу», – мовив він.

На його думку, слід замислитися також і над зміною організації праці всередині підприємств. Неможливо продовжувати організацію робочого процесу згідно із тейлористичним підходом, який протиставить тому, що запропонував святий Іван Павло II: праця повинна бути не лише справедливою, але гідною. Йдеться про те, що робота не повинна принижувати людину, але давати можливість розвивати її життєвий потенціал.

Глава УГКЦ: «Празник апостола Андрія – свято глобальної єдності нашої помісної Української Греко-Католицької Церкви»

Дякую кожному з вас, які сьогодні моляться за мене, грішного, до нашого Спасителя. Нехай через силу нашого молитовного єднання церковне оновлення, яке вийшло з моменту виходу нашої Церкви з підпілля, засягне аж по край землі – всюди, де б'ється українське серце. Про це сказав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав під час проповіді в Патріаршому соборі Воскресіння Христового у день всесвітньої молитви за Отця і Главу УГКЦ.

Розкриваючи богословський зміст євангельського уривку про оздоровлення скорченої жінки, Блаженніший Святослав зазначив, що в ньому євангеліст Лука благвістує нам Бога як дже-

рело відродження, оновлення і повноти життя. Господь Бог, за словами проповідника, є тим, хто покликав до існування світ, і лише Бог здатен забезпечити його життєдайність і розвиток його життя.

«Цікавим моментом є те, що благовість про оновлення світу книги Священного Писання передають у контексті очікування Різдва», – зауважив Глава Церкви і додав, що у світлі очікування оновлення сьогоднішня подія про зцілення скорченої жінки є дуже цікавою, знаменною і глибокою для кожного.

В сьогоднішньому Євангелії від Луки 13, 10-17 Христос зустрічає біля синагоги у суботній день жінку, яка багато років була розбита паралічем і не могла на-

віть випростатись. Причиною рабства і неповноцінності її істоти був нечистий дух. У Євангелії описано дискусію між Ісусом та начальником синагоги, причиною якої, на переконання проповідника, було старозавітне упередження про те, що субота є днем повної нерухоності, адже саме сьомого дня, сотворивши весь світ, Творець відпочив.

«Тодішній ритм життя відтворював моменти як Божої дії, так і свого роду Божої бездіяльності. Начальник синагоги був переконаний, що в суботу Бог не діє. Він не розумів, не відчував і не бачив, що той Бог, про якого він так багато говорив, є присутній біля нього в особі свого Єдинородного Сина. Ба більше, того сьомого дня Бог не є бездіяльним, Він наживо присутній, щоб звільнити, рятувати, оновлювати і відроджувати людину», – пояснив Блаженніший.

За його словами, слово про відродження, оновлення й очікування повноти життя торкає кожного нас, які, очікуючи Різдва, чекаємо цього відродження й оновлення світла надії на повноту життя.

Відтак Глава Церкви зупинився на особі Андрія Первозванного, одного з перших апостолів Христа.

«Апостол Андрій був не тільки першим, кого покликав Христос; він також перший, хто кличе інших. Цікаво, що саме Андрій був тим апостолом, який приніс Євангеліє у незнану на той час Візантію. На ньому будується й апостольське передання нашої Київської Церкви. Мабуть, передбачаючи Божу славу, яка засяє на Київських горах, він собі й не уявляв, що це місто стане столицею найбільшої християнської

держави на сході Європі», – наголосив Блаженніший Святослав.

«Апостол Андрій є нашим апостолом, з якого наша Церква виводить апостольське спадкоємство. Його мощі спочивають у престолі нашого Патріаршого собору тут, у Києві. Він є особливим символом і заступником єдності нашої Церкви», – підкреслив Отець і Глава Церкви, додавши, що саме тому у день свята апостола Андрія наша помісна Українська Греко-Католицька Церква святкує свято глобальної вселенської єдності.

Блаженніший Святослав також наголосив на тому, що і цей день наша Церква єднається не тільки молитвою й ідеєю про помісність і єдність, але й у конкретній акції та дії. «Цього дня у всіх наших храмах відбувається збірка під назвою «Андріїв гріш». Так, як у Вселенській Церкві у свято Петра і Павла діє акція «Петрів гріш» для підтримки ініціатив Папи Римського, так у це свято єдності нашої помісної Церкви ми єднаємося у нашій солідарності. Ми єднаємося не лише в радості і надії, але й у потребі з кожним мирянином, сином і донькою Церкви», – наголосив Предстоятель УГКЦ.

«Просімо апостола Андрія, щоб допоміг нам побачити у таїнстві Різдва, в особі вполченого Бога джерело нашої надії, відновлення і відродження. Святий апостоле Андрію Первозванні, моли Бога за нас грішних», – закликав на завершенні Отець і Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

Блаженніший Святослав: УКУ – це платформа для будівництва нового суспільства

«Український католицький університет – це платформа для будівництва нового суспільства в Україні», – наголосив Глава УГКЦ, Великий канцлер УКУ Блаженніший Святослав під час щорічного Благодійного вечора і тихого аукціону на підтримку УКУ.

Карантин не став на заваді, аби зібратися друзям університету – захід відбувся в онлайні, і на підтримку талановитих студентів, найкращих викладачів та розвиток нових програм жертводавці зібрали 9.873.800 грн!

Благодійний вечір відкрив Блаженніший Святослав. Він висловив подяку жертводавцям, які за таких складних обставин підтримують університет: «У час пандемії ми шукаємо різні способи та платформи, аби бути разом. Однією з таких платформ є Український католицький університет. Це платформа зустрічі, цінність якої ми тепер відкриваємо по-новому; тут зустрічаються студенти, викладачі, люди з різних культур, національностей. УКУ – це своєрідний новий ареапаг українського суспільства, де народжуються нові ідеї, де народжується щось прекрасне, світле. Це платформа для будівництва нового суспільства в Україні».

Президент УКУ, архієпископ і митрополит Філадельфійський у США владика Борис (Гудзяк)

додав: «Наш університет складає лише 2% львівського університетського простору, але на нього рівняються. Він став буксиром, що тягне за собою величезні кораблі. Наш маленький університет стимулює вищу освіту України і є каталізатором у сфері навчання та корпоративної культури. Важливо бачити таких каталізаторів і буксирів, і в них інвестувати».

Він також подякував спільноті УКУ та всім, хто її підтримує, за те, що втримали удар теперішніх викликів. «Цей рік є роком викликів і великих змін. Але ми приречені до оптимізму, маємо дивитися вперед і вгору», – підсумував владика Борис.

Одним із найбільш очікуваних моментів вечора став відкритий діалог історика, професора УКУ Ярослава Грицака з головним промовцем, британським журналістом Пітером Померанцевим. Інтелектуали поговорили про російську пропаганду, стратегії розвитку країни та роль УКУ.

Відповідаючи на запитання щодо ролі університету, Пітер Померанцев зазначив: «УКУ – це високі стандарти, якісна освіта і відсутність корупції. Унікальна роль Українського католицького університету, як на мене, в тому, що йому вдалося поєднати традиційні цінності та прогресивні ідеї. У всьому світі, зокрема у

Європі та в США, ми бачимо, як ці два типи цінностей часто не можуть співіснувати, і це сумно. УКУ ж показує, що їх можна поєднати: мати глибокі традиції (у найкращому розумінні цього слова) та прогресивні глобальні ідеї».

Наживо своїми особистими історіями та успіхами поділились студент та випускниця університету.

Роман Тимоцько, студент програми з управління неприбутковими організаціями, молодіжний делегат України в ООН, менеджер з розвитку «Пласту», поділився враженнями після першого року навчання: «УКУ – це місце, де до студентів ставляться з повагою. УКУ – це про партнерство, про якість, навіть тоді, коли ніхто не перевіряє. Тут все просякнuto життєрадісністю. Найважливішим для мене є те, що в цьому університеті людина – в центрі всього: задля її комфорту побудовані всі приміщення, розроблені навчальні програми і системи. Для мене це дуже цінно».

Марія Паплаускайте, випускниця Школи журналістики, співзасновниця «The Ukrainians Media», головна редакторка «Reporters», наголосила на важливості підтримки спільноти та жертводавців, завдяки якій легко рухатися вперед і ставити великі цілі. Вона також поді-

лилася словами з приватної розмови з владикою Борисом, які стали життєвим орієнтиром: «Той, хто багато отримує, має багато віддавати. Я намагаюся користуватися цією порадою і закликаю вас до цього».

У підготовці пісенних дарунків організатори заходу не оминули знакову подію – цього горіч виповнилося 50 років із дня написання Володимиром Івасюком відомої на весь світ пісні «Червона рута». Унікальну версію переспіву, записаного спеціально для цього вечора, для гостей виконав лідер гурту «Плач Єремії» Тарас Чубай.

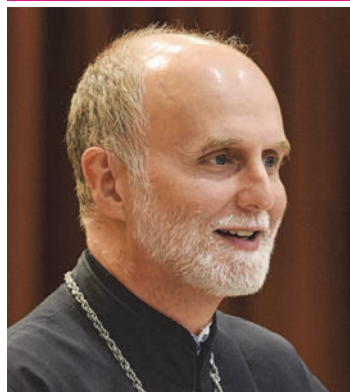
Особливими гостями вечора стали дві молодші сестри Володимира Івасюка – Галина та Оксана, які на підтримку

студентів УКУ підготували для аукціону особисті речі й предмети із родинної колекції Івасюків. «Володимир завжди прагнув вчитися, а що може потішити студентів більше, як не стипендія?» – пояснює свій намір допомогти зі збіркою коштів Оксана Івасюк. До слова, цей лот був проданий на аукціоні за найвищою ціною – \$2600.

На завершення сенатори УКУ банкір, економіст Володимир Лавренчук та директор Офісу із залучення й підтримки інвестицій «UkraineInvest» Данило Білак підготували для гостей музичний сюрприз – пісню «Так, я люблю Україну таку, яка є».

Пресцентр УКУ

Пам'яті Блаженнішого Мирослава Івана кардинала Любачівського

Двадцять років тому упокоївся в Бозі Мирослав Іван Любачівський, Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви (1984-2000), митрополит Філадельфійський (1979-1980). Дозвольте поділитися коротким начерком портрету Блаженнішого Мирослава Івана, яким побачив його я.

В

ибір Мирослава Івана Любачівського на митрополита Філадельфійського в 1979 році був для багатьох несподіваним. Історія показує, що це був Божий вибір. У церковних колах знали про освіченість смиренного духівника і ніхто не ставив під сумнів його відданість молитві та вірність основним християнським ідеалам. Вже немолодий, 61-літній священник з поважною бородою не був рухливим адміністратором-будівничим чи п'єдестальною публічною персоною. Його тихість покривала автентичні чесноти, на які багато хто не звертав уваги. Але в Римі саме миролюбного шукали, оскільки у 1970-х Філадельфія була епіцентром бурхливих заворушень щодо питання українського патріархату. Після 15-місячного служіння і несподіваної смерті на саме Різдво його попередника, митрополита Йосифа Шмондюка (1912-1978), о. Любачівський, який ніколи не був парохом, був призначений архієпископом Міста Братньої Любові і митрополитом для українських католиків у Сполучених Штатах. Будучи студентом Сіракузького університету, я слідкував за цими подіями, але Блаженнішого не знав.

Боротьба між нацизмом і комунізмом залишила Блаженнішого Мирослава Івана поза межами української землі, адже коли вибухнула Друга світова війна, він здобував вищі богословські студії в Австрії. Пробув на вигнанні більше півстоліття. Протягом цих років він сумлінно і смиренно служив вірним там, де його Церква призначала. Старші знайомі зі штату Огайо зберігають теплі спомини про те, як він був для них не лише священником і учителем, але також водієм жовтого шкільного автобуса, що возив дітей на заняття.

Особисто познайомився з владикою Мирославом Іваном, коли 1980 року приїхав до Риму на навчання в Колегії Святої Софії при Українському Католицькому Університеті. Цього ж року архієпископ Любачів-

ський, після кількох місяців служіння в Філадельфії, був обраний коад'ютором (помічником) Глави Церкви патріарха Йосифа Сліпого з правом наступництва.

Владика-коад'ютор жив у резиденції на площі Мадонна деї Монті, в центрі Рима, а ми, семінаристи, жили з патріархом Йосифом на Via Воссеа, де був і є корпус Українського Католицького Університету імені Климента Папи Римського. Ректор університету, один із наших виховників, о. д-р Іван Музичка, який, мабуть, був найбільш начитаним священником нашої Церкви другої половини ХХ століття, часто запрошував владика Мирослава Івана проводити духовні бесіди та дні віднови для студентів. Будучи людиною з тонкою душею, о. Музичка хотів цим владика підтримати, оскільки новопризначеного коад'ютора український Рим сприйняв з певною відстороненістю чи навіть прохолодою. Мені найбільше запам'яталися Великопосні реколекції під його провідом у монастирі отців-студитів, де тоді архимандритом був таємний єпископ Любомир Гузар.

Зі смертю патріарха Йосифа Сліпого 7 вересня 1984 року Блаженніший Мирослав Іван став главою Української Греко-Католицької Церкви. 25 травня 1985 року Папа Іван Павло II призначив його членом Колегії кардиналів.

Блаженніший Мирослав Іван не був яскравим оратором: він переважно читав свої промови, і його проповіді та науки були досить стриманими. Однак важко було не помітити, що він завжди ретельно готував свої тексти, які були чіткі і щирі, та з пошаною ставився до слухачів. Найважливіше, що він жив згідно з тим, що проповідував. Відтоді і протягом 20-ти років нашого спілкування я був переконаний, що у цій людині немає й найменшого відтінку фальші. У Римі коад'ютор міг допомагати сестрам-монахиням мити посуд, а потім з ними разом дивитися якийсь італійський серіал. Він був високоосвіченим, прямим у слові і простим у стосунках.

В Лазареву суботу 1991 року Блаженніший повернувся до Львова. Я мав честь бути у його супроводі у цій зворушливій подорожі повернення додому, бути в одному літаку, інтерпретувати ці події для ширшого кола міжнародних журналістів, які летіли тоді разом з ним. Важко забути чи переоцінити важливість цього історичного моменту. Кардинал Любачівський повертався додому, до «своїх», Церква в Україні і на поселеннях нарешті була об'єднана.

Через рік після повернення

Блаженнішого я теж переїхав в Україну, отримавши перед тим від нього завдання зайнятися відновленням Богословської Академії і творенням фундаменту Українського католицького університету у Львові.

І в процесі роздумування та праці над проектом я відкрив особливі якості патріарха Мирослава Івана. Він був людиною молитви, говорив щиро і прямо, хоча часом це було не до кінця політкоректно. Він був послідовним, іноді до впертості. Патріарх очікував вірності від співпрацівників, але й сам був їм вірним. Інколи, на жаль, керівники вважають, що вірність – це лише висхідна перспектива. Так не було з кардиналом Любачівським. Він самостійно оцінював іншу людину і на підставі цієї особистої оцінки діяв і спілкувався, жодна кон'юнктура цього не мінала. Своїх він захищав і не зважав на титули та сани.

В останні роки свого життя Блаженніший Мирослав Іван передав управління помічникові, вже тоді визнаному єпископові, Любомирові Гузару. Від осені 1996 року до смерті він жив тихим приватним життям, однак цікавився молоддю. Він приймав на приватній аудієнції семінаристів та студентів двох перших випусків ЛБА у 1999 і 2000 роках. Для Блаженнішого, який сам був студентом доведеної Богословської Академії, її віднова в незалежній Україні та закладення фундаменту УКУ у Львові були великою радістю.

Блаженніший Мирослав Іван не хилився перед сильними світу цього – чи в Церкві, чи в суспільстві. Він по-простому і щиро приймав простих людей, до яких належали ми зі студентами. Тим, хто зараз захоплюється модерновими будівлями нового кампусу УКУ чи з повагою ставиться до інновацій в освіті, які пропонує універ-

ситет, варто звернутися до скромної постаті патріарха Мирослава Івана кардинала Любачівського – він повірив у нас, коли ще нічого не було, і дав кредит довіри, що дозволив розправити крила. Він нас любив і благословив. Результат цього тихого лідерства досі триває.

Прошу сьогодні про молитву за спокій душі цього тихого, але ревного служителя! Друзів по всьому світі і вірних Філадельфійської архієпархії запрошуюю ділитися спогадами!

Зо святыми упокою, Христе!
Вічна пам'ять!

† Борис, Митрополит Філадельфійський УГКЦ

Що Бог про себе говорить: Пресвята Трійця

У 31-му випуску відеопроєкту «Блаженніший Святослав: доступно про важливе» Глава УГКЦ розпочав серію катехиз про зміст Божого об'явлення: що саме Бог про себе говорить, коли об'являється людині. Передусім – єдиний за природою Бог є водночас Трійцею осіб. Нижче пропонуємо текстову версію катехизи.

Слава Ісусу Христу!

Дорогі в Христі брати і сестри, учасники цієї нашої духовної мандрівки, під час якої ми намагаємося говорити про важливе, але просто, доступно. У попередніх роздумах ми усвідомлювали, що Бог, у якого ми віримо, хоче, щоб ми про Нього знали. Він нам об'являється. Розповідає про себе. Досі ми говорили про способи Божого об'явлення – як Господь Бог про себе говорить; якими шляхами Він стукає до нас; що означає Боже об'явлення як важливий елемент віри Церкви і кожної віруючої особи.

Від сьогодні ми роздумуватимемо не лише над тим, як Господь Бог до нас звертається, а й про що Він нам говорить, – над змістом Божого об'явлення. Як Господь Бог про себе каже? Яким Він є?

Сьогодні я хотів би з вами роздумати над центральним таїнством християнської віри, над найважливішою правдою нашої віри – таїнством Пресвятої Трійці.

Ми віримо в Бога, який є Любов'ю

Святий апостол Іван Богослов говорить, що ми повірили в Бога, який є Любов'ю (див. 1 Ів. 4, 16). Тобто головне, що Господь хоче нам сказати, – це те, що Він нас любить; і те, що любить нас безкорисливою, вічною, спасенною любов'ю. Християни вірять в Бога, який є Любов'ю. Любов Бога є вічною, але водночас такою, яка себе дарує людині.

Єдиний Бог є спільнотою трьох осіб

Наш Бог-Любов єдиний. Ми віримо в єдиного Бога. Ця вічна Божа Любов, яка перебуває поза простором і часом, не пов'язана з категоріями нашого земного життя і мислення, виходить за межі нашого уявлення про час і простір, про якість і кількість, є Богом, єдиним, але не самотнім. Це парадокс Божественної Любові. Єдиний Бог є спільнотою трьох осіб. Ми віримо в Бога-Любов, який є Отцем, і Сином, і Святим Духом. Віра в Бога, який є Трійцею, є головною прикметою християнської віри.

Ми знаємо, що після свого Воскресіння Христос послав апостолів на весь світ і дав їм завдання: «Ідіть навчайте, зробіть моїми учнями всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа» (Мт. 28, 19). Отож, ця Божественна, вічна Любов об'являється як Любов трьох осіб – Отця, і Сина, і Святого Духа. Якраз Пресвята Трійця, єдність єдиного Бога в трьох особах, дає нам можливість збагнути це таїнство предвечної Божественної Любові.

Число «три» не вповні висловлює глибину таїнства Бога

Очевидно, що коли ми говоримо про нашого Бога, який перебуває у вічності, поза простором і часом, то навіть саме число «три» не вповні висловлює все таїнство, всю незбагненну глибину таїнства Бога-Любові.

Святий Григорій Богослов так говорить про єдиного Бога в трьох особах: «Я не встигаю помислити єдине, як вже осяяний трьома. Я не встигаю розрізнити трьох, як вже знову охоплений єдиним. Коли я уявив щось у трьох, то подумав, було, що це все. Мій зір настільки сповнений Ним, що інше зникає з поля зору. Один – у трьох. Три – єдине».

Бачимо, що навіть наше розуміння Трійці є понад розумінням числа, бо число пов'язане з видимими матеріальними предметами чи істотами.

Бог відкриває себе у вигляді стосунків

Говорячи про Бога як Трійцю, ми обов'язково говоримо про Божественну Любов, яка відкриває себе у вигляді стосунків, співвідношень. Той же Григорій Богослов каже, що слово «Отець» означає не так сутність особи (бо ми не можемо висловити невимовне), як певний вид стосунку. Отець є Отцем, тому що має Сина. Коли ми говоримо про Бога Сина, то називаємо цю ниточку стосунку, в якій перебуває Син супроти Отця. Син є Сином лише тому, що має Отця. А Дух Святий від Отця ісходить і в Сині перебуває. Ми не можемо говорити про Любов інакше, як тільки в контексті стосунку між особами. Отець, Син і Дух Святий, відкриваючи себе людині, виливають на нею свою Божу Любов і встановлюють з нами той стосунок любові, до якого нас запрошують.

Пресвята Трійця і нам відкриває дорогу до власного стосунку Любові

Пресвята Трійця є сопричастям осіб, які є єдиним Богом, і до цього сопричастя відкривають дорогу і нам. Силою і діянням Святого Духа в Сині ми стаємо синами і доньками Божими. Каже нам святий апостол Павло, що Дух Святий вливається в наші серця і тоді, наче з нашого нутра, взиває до Бога: «Авва, Отче» (Гал. 4, 6). Начебто повертає нас назад відкрити в собі той стосунок Любові з Богом як Джерелом мого «я», Джерелом моєї особи. Тільки особа може любити, – особа, яка мислить, має волю і прагнення, входить у спілкування, огортає, дарує себе.

Отже, першою і найважливішою істиною нашої християнської віри є віра в Бога, який є Любов'ю і який об'являє себе, розповідає про себе людині як про спільноту осіб Отця, і Сина, і Святого Духа. Ми ісповідуємо цю віру в єдиного Бога в трьох особах, навіть коли чинимо знак святого хреста. Це найважливіше таїнство нашої віри ми висловлюємо, коли складаємо разом три пальці, знаменуючи себе знаком святого хреста. Ми знаменуємо, що ми є охрещені в ім'я Пресвятої Трійці.

Бажаю всім вам відкрити цю велику радість запрошення до спільноти Божої Любові Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

† Святослав

Священик Львівської архієпархії став доктором католицького богослов'я

27 листопада у вічному місті Римі «народився» новий доктор католицького богослов'я – о. д-р Руслан Сідельник.

В часі світової пандемії Covid-19 у Папському Григоріанському університеті відбувся захист докторської дисертації на тему «Ідентичність, іконічність та духовність одруженого пресвітера в Українській Греко-Католицькій Церкві». Керівником роботи о. Руслана був ієрм. Павульрадж Майкл, ТІ (Pavulraj MICHAEL, SJ), президент Інституту духовності Папського Григоріанського університету.

Новизною дослідження стало представлення особи одруженого священика, характерної для УГКЦ, у світлі його душпастирства. У докторській праці автор пояснює деякі моменти подружнього та сімейного життя священика через приклад стосунків із дружиною та дітьми, а також розказує про їхнє значення для парафійної спільноти. Отець Руслан, використовуючи різні типи аналізу у своїй науковій роботі, розкриває сімейне та духовне батьківство одруженого священика.

У часі презентації свого дослідження докторант розділив його на три частини. В першій частині показав деякі найважливіші події в історії УГКЦ у ХХ ст., зробивши основний акцент на особах трьох священномучеників – одружених єпархіальних священиків – отців Романа Лиска, Миколи Цегельського та Омеляна Ковча. У другій частині зосередив увагу на біблійно-богословському, літургійному та містагогічному аналізах деяких елементів-молитов Таїнств Подружжя та Рукоположення. А в третій частині докторант презентував різні елементи та взаємозв'язки духовності, якими може жити одружений священик. У фінальній частині презентації було розкрито духовне батьківство священика крізь призму впливу монашої духовності на благочестя і молитовний досвід християнського Сходу.

Одне із численних питань комісії, які часто стосувалися лише першої частини докторату, поставив викладач Папського східного інституту та Папського Григоріанського університету, цензор праці ієрм. Петер Дуфка, ТІ. Він зауважив, що у першій частині праці своєрідним лейтмотивом є протиставлення трьох представників «Ініціативної групи» Львівського псевдособору 1946 р. трьом новомученикам – одруженим священикам УГКЦ. Отець Руслан Сідельник відповів на це припущення: «Моєю ідеєю було показати дві реальності тієї ж Церкви: трьох представників «воз'єднання» та трьох свідків віри, які за жодну ціну не зрадили своїй священничій присязі, попри важкі наслідки для їхніх сімей. В такий спосіб одружені новомученики мусять бути наново відкритими для нашої Церкви, яка, як цінний дар, зберегла в собі харизму одруженого пресвітерського стану».

По завершенні дискусій академічна комісія вирушила на нараду для прийняття рішення. Відтак після повернення голова комісії о. Фабріціо П'єрі, віце-президент Інституту духовності Папського Григоріанського університету, привітав нового доктора богослов'я – о. Руслана Сідельника. На завершення о. д-р. Сідельник мав подячне слово, в якому перечислив усіх, хто його підтримував матеріально, духовно та молитовно протягом усього наукового дослідження.

Варто зазначити, що подію можна було побачити через пряму онлайн-трансляцію, а серед нечисленних присутніх слухачів був владика Діонісій (Ляхович), Апостольський екзарх для вірних українців-католиків візантійського обряду, які проживають в Італії.

Повідомив о. Богдан Луковський

о. Тарас Михальчук: «Гарнізонний храм – це лічниця душі для кожного з нас»

6 грудня 2020 року Гарнізонний храм свв. апостолів Петра і Павла у Львові відзначив 9-ту річницю свого відкриття. До цього 65 років храм не діяв. За цей період священнослужителі і парафіяни зробили величезний внесок у підтримку армії, Майдану і не зупиняються під час сьогодношньої пандемії, закупаючи, зокрема, кисневі концентратори. Але 9 років тому не всі вірили, що старовинний храм повернеться до життя. «У Бога все можливо», – були переконані капелани і своїми силами прибирали, а перші богослужіння звершували за мінусової температури. Розпочали і реставрацію храму (встигнути планують до 10-ї річниці відкриття).

Про феномен цієї святині у Львові ми поспілкувалися з настоятелем Гарнізонного храму свв. апостолів Петра і Павла.

– Отче, знаємо, що 6 грудня, у День Збройних Сил України – річниця, відколи Гарнізонний храм відчинив двері для вірян.

– Перш за все дякуємо Богові, що храм став місцем молитви для багатьох-багатьох тисяч людей, куди вони приходять, щоби побути з Богом, зворушити і поглибити свою віру. На початку, пригадую, парафіян було кілька десятків, не більше; потім їхня кількість суттєво зросла, і для нас, священників, це є надважливо.

За 9 років, безумовно, відбулося дуже багато подій, які пов'язані з нашим храмом, бо на цьому шляху ми переживали Майдан, війну. У часи Революції Гідності храм став своєрідною сортувальною базою, куди зносили потрібні для Майдану речі. Також з початком війни храм став місцем, де воїни отримували засоби захисту, підтримку. Згодом, коли військовослужбовці зазнавали поранень, храм долучався до їхньої реабілітації. Та й сьогодні намагаємося повсякчасно допомагати нашим захисникам. Наша святиня стала візитною карткою Львова і України для представників багатьох країн, бо у тут перебувало дуже багато делегацій високого рівня, туристів, які відкривають тут для себе духовність, знаходять віру.

– Можна побачити, що до Гарнізонного храму приходять не лише військові, але й дуже багато мирян. Що саме їх тут так сильно тримає?

– Думаю, що, перш за все, це те, що кожна людина потребує бути з Богом, і зі свого боку ми намагаємося бути посередниками між Господом і ними. Наше завдання – вчасно бути на сповіді, вчасно розпочати богослужіння, бути максимально простими. Важливо, що ми, військові капелани, і своє душпастирство багато-хто з нас розпочав не зі стін храму, а саме з капеланського служіння у різних локаціях. Я душпастирював у в'язниці як капелан. Це дало можливість кожну людину, яка приходила на молитву, старатися максимально відчути, бачити її очі. Хотів би відзначити, що спільнота священнослужителів нашого храму приблизно одного віку і це дозволяє нам одне одного з півслова розуміти, підтримувати, допомагати.

– Якщо говорити про Гарнізонний храм, то він став осердям духовного життя не лише для військових, а й також для студентства, дітей-сиріт, осіб, які перебувають у місцях обмеження волі. Адже при храмі діє чотири напрямки капеланського служіння. Розкажіть, чому вирішили сконцентруватися не лише на військовому капеланстві?

– Тут треба віддати належне попередньому настоятелю Гарнізонного храму, а нині владіці Степану Сусу, який вбачав як пріоритет у душпастирстві місійне служіння: іти туди, де наразі ще немає священника. Тобто бути капеланами. Очевидно, що для нього капеланство існувало у широкому розумінні цього слова: не лише для військових, а й для сиріт, студентів, для в'язнів. З благословення митрополита Ігоря Вовчанина цю ініціативу вдалося реалізувати й об'єднати довкола цього храму тих священників, які сьогодні є капеланами у різних церковних інституціях.

Церква і люд Божий завжди разом. Ми відчували себе зобов'язаними реагувати на те, що відбувається довкола нас. І якщо говорити про нинішню ситуацію з пандемією, то ми розуміємо, що мусимо допомогти медикам. Відтак придбали апарат високоточної легеневої терапії, який є дуже вартісним. Сьогодні очікуємо кисневий концентратор, який невдовзі прибуде до Львова. Ми намагаємося бути тими, хто є разом з людьми, повсякчасно. І я думаю, що люди це бачать і, як наслідок, маємо віддачу від них, люди нас шанують, підтримують. Тому багато вірян і приходять до храму на молитву, щоб бути разом з Богом.

– Із сучасної історії храму відомо, що на підтримку Майдану, а потім армії були зібрані мільйони гривень благодійної допомоги. Чи це був виклик для Вас? Адже в радянських часів суспільству нав'язували думку про те, що церква – це стіни, але не соціальне служіння. Тут Ви зламали стереотип.

– Безумовно, думаю, що стереотипи нам доводилося розвіювати не лише у тих випадках, але у багатьох інших. Наприклад, ми намагалися бути поруч з військовими у всіх їхніх життєвих ситуаціях. Душпастирська діяльність серед військовослужбовців дуже специфічна: потрібно прийти в казарму, де багато людей, де нічого не облаштовано для проповідання, де ти маєш бути максимально простим, щирим, відкритим. Для нас ламання стереотипів – це вміння взяти на себе певну міру відповідальності за все те, що ти робиш. Для нас було важливо щось відповісти матері, яка телефонувала і казала, що її сину потрібен бронжилет. Ми не могли

відповісти їй: «Та якось воно буде». І це мотивувало, це був виклик для нас, чи ми готові взяти ту відповідальність. І з Божою допомогою нам вдалося певні речі зреалізувати.

– Коли сьогодні будують новий храм у Львові, то від скептиків можна почути: «Ну навіщо в місті ще одна церква? І так їх достатньо». Як Ви думаєте, чому була потреба саме у Гарнізонному храмі?

– Я думаю, що потреба є і в багатьох інших храмах. Будучи сьогодні настоятелем цієї великої гарної 400-літньої святині, був би не проти, аби розпочалося будівництво ще якогось великого храму. Адже храм – це, перш за все, твій внесок у вічність. І думаю, що ті люди, які будували Гарнізонний храм, давали собі звіт того, що він буде служити для спасіння людських душ. І тому святиня збудована дуже гарно і велично. Цей храм дуже намолений і люди це відчувають. Успішність храму – це успішність Божої дії. Тому що люди, які приходять і моляться біля давнього Розп'яття, біля вівтаря Божої Матері (а це найдавніша реліквія нашого храму – 1590-й рік), відчувають, що Господь їх чує. Вони приходять сюди для того, щоб знаходити спокій і бути вислуханими. Тому я так часто наголошую на Божій дії. Люди діляться досвідом, коли у важкі періоди життя вони приходили до храму і в тиші, на молитві, відчували, що Господь їх підтримує і любить. І цим зумовлено те, що вони прагнуть вкотре і вкотре сюди повертатися.

На сьогодні, маємо чотири Літургії у будні, вісім Літургій у неділю, і на кожному богослужінні присутні люди, постійно триває молитва. Це є лічниця душі для кожного з нас. І тому чим більше храмів, тим здоровіше суспільство. Як свого часу говорили наші ісповідники Андрей Шептицький, Йосиф Сліпий, що буде храм – будуть люди.

– Знаємо, що тривалий час ведеться реставрація фресок у храмі. Як можна підтримати цю ініціативу?

– Реставрація триває 9 років. Більшість елементів, які були пошкоджені, вже відреставровані. Зокрема, всі вівтарі. Реставрація одного вівтаря займає орієнтовно рік. На сьогодні все виглядає ошатним, зі збереженим шармом давнини.

Наймасштабнішим реставраційним процесом є відновлення фресок на склепінні головної нави. Це велика площа – 1300 квадратних метрів. І це дуже кропітка робота, яка щодня пов'язана з науковими дослідженнями. Певний етап реставраційних робіт вже завершено (йдеться про частину святилища). Коли зводимо свій погляд на склепіння, то бачимо унікальні фрески Франциска Екштайна, який вже на той час намагався зробити, так званий 3D формат – дуже специфічну візуалізацію. Власне, ми проводимо наукові дослідження, щоби зрозуміти, яким чином розраховували масштаб рисунку склепіння. До грудня 2021 року маємо намір завершити усю реставрацію внутрішнього склепіння нашої святині.

Водночас влітку, незважаючи на пандемію, розпочалася реставрація зовнішнього фасаду. А це теж не менш складні виклики для реставраторів, адже нашарування століть додали специфічні особливості. Наприклад, тиньк на фасаді є різних періодів. Реставратори провели скринінг цих тиньків і відправили у польську лабораторію, щоб дослідити, які саме з цих нашарувань є автентичними. За їхніми результатами зможемо відновлювати саме таку консистенцію тиньку, який був багато століть тому.

Долучатися до реставрації можна у різний спосіб, через онлайн чи пожертвувати кошти у храмі.

– Отче, пригадуючи відкриття Гарнізонного храму свв. апостолів Петра і Павла 9 років тому, можливо, маєте якийсь яскравий спогад?

– З попереднім настоятелем о. Степаном Сусом, а нині владикою, ми співслужимо ще з 2008 року. Цей день, 6 грудня, я пам'ятаю дуже яскраво. Дні перед відкриттям ми перебували у храмі цілодобово, наводили лад. Нам довелося нашвидкуруч якимось чином позакривати усі руйнації, які були на вівтарях, придумати щось з освітленням, якого не було. Ми тут всі знаходилися у респіраторах з ліхтариками, бо через надмірний пил ми не мали можливості бачити, що діється навкруги. Ми попросили одну із клінінгових компаній, щоб вони принаймні «попилососили». І один з їхніх працівників, молодий хлопець, підходить до нас і питає: «А скільки вам платять за те, що ви тут прибираєте?» Відповідаємо: «Ми не з клінінгової компанії, ми священники, завтра зустрічаємо митрополита й освячуємо храм». А той хлопець каже: «Це неможливо!»

На той час нас застала зима, грудень місяць, і з огляду на те, що вікна у храмі були побиті, ми ту зиму переживали з постійною мінусовою температурою, люди дуже мерзли. Але згодом, після утеплення, все почало налагоджуватися. Тепер тут дуже комфортно молитися.

За ці 9 років є що згадати. Особливо приємно те, що до багатьох реліквій доводилося у прямому сенсі торкатися особисто. Порівнюючи, які вони були раніше, то різниця суттєва. Люди, які приходять до храму вперше, не ймуть віри, що його відчинили не так давно, а перед тим він був 65 років зачинений. Люди кажуть: «Це неймовірно, це неможливо!» Але для Бога все можливо.

«Духовна велич Львова»

Спільне комюніке греко-католицьких і римо-католицьких єпископів в Україні з приводу карантинних обмежень в Україні

Зібравшись у Львові-Брюховичах, ми, католицькі єпископи, що виконують своє служіння в Україні, звертаємося до вірних наших Церков і всіх співвітчизників, щоб висловити нашу солідарність і молитовну близькість у ці дні боротьби з пандемією коронавірусної хвороби.

Ми складаємо подяку вірним наших Церков, які, як свідчать соціологічні опитування, сприйняли із належним розумінням наші заклики до посиленних молитов і неухильного дотримання карантинних приписів та виявили гідну громадянську позицію. З цього приводу хочемо тільки пригадати нещодавні слова Святішого Отця Франциска, якими він описав людей, котрі не дотримуються приписів карантину, що вони «не в змозі вийти за межі свого маленького світу власних інтересів», тобто байдужі до ближніх. Хай так ніколи не буде між нами! Виявляймо християнську повагу до наших ближніх!

Дякуємо нашим душпастирям, які в умовах карантинних обмежень не зменшують своєї духовної ревності, але шукають щоразу нових способів, щоб нести духовну опіку своїм вірним і супроводжувати їх у цей нелегкий період нашої новітньої історії, являючи образ Церкви-матері, яка «в паломництві простує уперед між утисками світу і Божими розрадами», передаючи людям плоди спасіння (див. Догматична конституція про Церкву, 8).

Висловлюємо особливу вдячність і щире визнання нашим лікарям та всьому медичному персоналу за жертвоне служіння задля захисту здоров'я і життя пацієнтів, уражених коронавірусною хворобою. Заносимо наші щоденні молитви про Божий захист і благословення для всіх медиків та їхніх родин.

Рівно ж дякуємо українській державній владі, яка прислухалася до наших аргументів та не здійснила акту, притаманного авторитарним системам, які зазіхають на фундаментальне право людини на свободу віросповідання і зачиняють храми, що, на жаль, сталося навіть у деяких країнах так званої розвинутої демократії. Ми надіємося, що й надалі дії нашої державної влади вирізнятимуться відповідною до часу розторопністю, будуть результатом солідних експертних досліджень і фахових висновків, метою яких буде захист здоров'я кожного громадянина та підтримка найбільш уразливих груп нашого суспільства. Окремо прагнемо наголосити на необхідності забезпечити особливий контроль за цільовим і ефективним використанням кожної виділеної з державного бюджету гривні на подолання наслідків пандемії, бо за кожною з них стоїть не більше і не менше – життя наших співгромадян.

Ми ще раз звертаємося до влади із вмотивованим проханням, за яким стоїть наш дотеперішній та світовий досвід, а саме – поважати право громадян України вільно здійснювати спільні акти богочитання в спорудах та приміщеннях релігійного призначення і гарантувати можливість безперервного функціонування цих споруд; при цьому в приміщеннях без стаціонарних сидінь і надворі вводити обмеження не через допустиму кількість осіб, а через вимогу дотримання безпечної фізичної дистанції. Звичайно, усіх інших санітарних приписів карантину слід неухильно дотримуватися.

У спільній молитві за швидке подолання пандемії та за мир у нашій улюбленій Батьківщині призиваємо на весь український народ і державну владу щедре Боже благословення!

*Греко-католицькі та римо-католицькі єпископи в Україні
Львів-Брюховичі, 26 листопада 2020 року Божого*

«Стараймося оправдати Божу довіру і приносити плоди», – владика Володимир (Груца)

Нашим завданням не є просто пасивно чекати на другий прихід Христа чи особисту зустріч із Ним. Моя справа – орудувати дарами, які Ісус мені дав. На цьому наголосив владика Володимир Груца, єпископ-помічник Львівської архієпархії, під час проповіді до вірних 11 грудня.

«Дорогою до Єрусалиму Ісус розповідає притчу, головним героєм якої є Він сам. Коли говориться пан, господар чи цар, то йдеться саме про Христа. Він йде до Єрусалиму, де після пасхальних подій вознесеться на небо для того, щоб знову прийти», – роз'яснив проповідник, коментуючи уривок Євангелія.

«Міна тоді вважалася тримісячною зарплатою. Чуємо, що був один чоловік, який зі страху сховав і цим самим втратив усе, що мав. Завжди має той, хто дає. Ця міна не принесла йому прибутку, бо не була подарована. На землі ми даємо милостиню, чинимо милосердя й інші добрі діла. Відтак цей чоловік зі страху намалював собі образ жорстокого Бога», – додав архиєрей. «Хоча Бог таким не є, Він є таким, яким ми собі його в певній мірі уявляємо. Бог нам довіряє. Тому стараймося цю довіру оправдати і приносити плоди», – наголосив на завершенні владика Володимир.

Владика Володимир: «За будь-яких обставин залишаймося на дорозі християнського життя»

Залишаймося з Христом навіть тоді, коли ми не розуміємо всього у своєму християнстві. До цього під час проповіді 10 грудня закликав Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії УГКЦ.

«Сьогодні чуємо, що Христос перебуває зі своїми учнями. Проте так виглядає, що вони не розуміли свого вчителя. Здавалося б, коли вже їм зрозуміти, бо вже наближається перед ними Єрусалим?» – коментуючи Євангеліє, зауважив проповідник і додав: «Важливо, що вони залишаються з Христом на одній дорозі, Він їх не проганяє, а затримує у своїй школі. Пояснює деякі питання. Це означає універсальність відкуплення. Христос попереджує, що на нього будуть пловати. Людина коли плює на іншого, то немовби викидає з себе яд агресії. Натомість Ісус своєю силою зцілював людей».

«Сьогодні запитаймо себе: «Що ми розуміємо з нашого християнства?» – закликав архиєрей.

«Дуже часто хочемо бути в ролі жертви, кажемо, що нас зневажають чи б'ють. У будь-якому разі важливо, щоб ми залишилися на дорозі християнського життя – навіть тоді, коли ми всього у своєму християнстві не розуміємо. Залишімося зі Вчителем і слухаймо Його, а Він нас навчить. Будьмо слухняні!» – закликав владика Володимир.

Джерело: «Духовна велич Львова»

55 років після взаємного зняття католицько-православних анафем

7 грудня 1965 року папа Павло VI та патріарх Афінагор I підписали Спільну декларацію про зняття взаємних анафем 1054 року.

На тему причин розділення між Церквою Сходу та Заходу написано вже багато текстів. Історики стверджують, що майже тисяча років тому на це вплинула ціла низка причин: політичних (розділення Римської імперії), богословських (суперечка про походження Святого Духа), культурних (різна ментальність та різні мови).

На жаль, у 1054 році відбулася так звана «схизма Керуларія», яка, як виявилось згодом, стала початком великого розділення, ворожості та звинувачень. У той час до Константинополя прибули легати папи Леона IX з кардиналом Гумбертом на чолі. Метою приїзду делегації була спроба вирішення проблеми закриття латинських храмів патріархом Керуларієм. Але замість зцілення та єдності прийшло розділення, взаємне накладання екскомунік (відлучення від Церкви) та майже тисяча років ворожості.

Нову надію на майбутній діалог принесла зустріч папи Павла VI та патріарха Афінагора I на Оливній горі в Єрусалимі у січні 1964 року. Споглядаючи братерські обійми папи та патріарха, можна було зауважити початок руйнування стін ворожості між християнами Сходу та Заходу та відкриття нових шляхів для розбудови діалогу. Тоді ж спеціально створена двостороння комісія розпочала роботу над можливістю відкликання екскомунік 1054 року.

Вже наступного року, 7 грудня 1965-го, в день пам'яті св. Амвросія Медіоланського – спільного святого Православних і Римо-Католицької Церков – відбулося підписання Спільної декларації про зняття взаємних анафем 1054 року між Римом і Царгородом. Урочистим проголошенням документа в соборі св. Георгія в Константинополі та в соборі св. Петра в Римі, перед початком останнього публічного

засідання Другого Ватиканського Собору, було започатковано «діалог любові» між Церквами Рима та Константинополя.

Слова Спільної декларації підтверджують, що накладання екскомунік спричинило наслідки, які не були у планах двох Церков на початку ХХІ століття. Тому рівно 55 років тому папа Павло VI і патріарх Афінагор I за спільною згодою заявили, що вони «шкодують про образливі слова, необґрунтовані докори й осудливі жести, які з обох боків надали забарвлення прикритим подіям тих часів», як також вони «шкодують і бажають вилучити з пам'яті акти відлучення, згадка про які донині стоїть на перешкоді до зближення в душі любові».

Папа і патріарх були свідомі, що цей жест справедливості й взаємного прощення не є достатнім для того, щоб завершити як старі, так і недавні розбіжності між Церквами. Однак завдяки діянню Святого Духа ці розбіжності, на їхнє переконання, можуть бути подолані через очищення сердець у взаємній братній любові.

У 1967 році папа Павло VI відвідав Вселенського патріарха Афінагора в Царгороді (Стамбул). Це був перший візит єпископа Риму до Константинополя від часів папи Константина I (708-715). Декілька місяців пізніше патріарх Афінагор відвідав у Римі папу Павла VI. На спільному богослужінні в соборі св. Петра було промовлено велику молитву покаяння і прощення. Тоді також з'явилася думка розпочати спільний екуменічний діалог, «щоби йти до спільної Євхаристії, поділяючи почуття Господа, що мив ноги своїм апостолам», – як про це сказав патріарх Афінагор.

До сьогодні цей діалог любові між предстоятелями двох Церков наповнений різними позитивними ініціативами, зустрічами та документами. Коли читаємо численні декларації, листи і виголошені доповіді, складається враження, що після багатьох сотень років «холодної війни» з'явилися паростки правдивого братерства та відчуття єдності. Це сприяло поглибленню діалогу та початку роботи Змішаної комісії з богословського діалогу між Римо-Католицькою Церквою та помісними Православними Церквами.

55 років тому завдяки мужності та сміливості папи Павла VI і патріарха Афінагора I сталася надзвичайно важлива подія для кожного християнина. Те, що століття тому здавалося цілком неможливим, сьогодні стає реальністю, хоча перспектива повної євхаристійної єдності в єдиній Церкві Христовій ще потребує більше часу і спільної праці.

о. д-р Ігор Шабан,
голова Комісії УГКЦ з міжконфесійних і міжрелігійних відносин

Чи є Літургія «Григоріанка» гарантією визволення з чистилища?

Молитва за померлих має довгу і багату традицію. Повсюдно відома, зокрема, Літургія «Григоріанка». Звідки пішов звичай цього богослужіння і яке його значення?

Зображення нижче і справді лякає. Страждання людей, полум'я. На щастя, це не пекло, а чистилище. Все вище вгору стає світліше і більш обнадійливе. І одному із страждених вдається залишити цю місцину, і переходить щасливець, як дізнаємось із напису на стрічці, від смерті до життя. Зліва бачимо, як священник служить Літургію. Саме так Джованні Багіста Креспі зображує звичай служити «Григоріанку».

Так звана «Григоріанка» – це звичай служити щоденно впродовж місяця Літургії – всього 30, жертвуючи їй за одну померлу особу. Звідки такий звичай? Дізнаємось із «Діалогів» Григорія Великого.

Перш ніж бути обраним Папою, монах був настоятелем бенедиктинського монастиря. Один із ченців на ім'я Юстин захворів. Вже на смертному одрі визнав, що привласнив три золоті монети. Своєю поведінкою монах дуже згрішив, порушивши закони монастиря – не мати приватної власності. Юстин помер у самоті і був похований не там, де його співбраття, а на неосвяченій землі, разом з монетами, які затаїв.

Місяць по тому Григорій почав шукати якогось способу, щоби допомогти померлому, а тому доручив щоденно впродовж тридцяти днів відслужити Літургію за померлого. Після того, як тридцять Служб було відмолено, Юстин з'явився у видінні своєму рідному братові (також ченцю) і повідомив, що визволився із чистилища. «З того стало явно,

що померлий брат завдяки Літургіям отримав визволення з чистилища», – підсумував Папа Григорій I. Вважається, що під впливом авторитету Папи традиція «Григоріанки» розповсюдилася спочатку в Римі, а потім – у Європі.

Особливості служіння «Григоріанки»:

Насамперед, святу Літургію можна служити лише за одну особу.

По-друге, таку Літургію служать лише за померлих.

По-третє, таку Літургію слід служити за одну людину впродовж тридцяти днів.

По-четверте: слід служити безперервно. Якщо священник захворіє або в нього виникнуть інші інтенції, то молитва не вважається перерваною.

Не є вимогою, щоби «Григоріанку» у конкретному намірі відправляв завжди один і той же священник.

«Григоріанка» – гарантія визволення?

Не існує жодної офіційної доктрини Церкви, яка би була пов'язана із цією молитвою. Звичай служити «Григоріанку» був затверджений Апостольською Столицею «виключно як побожна практика вірних, оперта на їх переконаннях, які не суперечать науці Церкви».

Немає з боку Церкви жодної гарантії визволення померлого від покути завдяки цій молитві. Увесь звичай заснований на переконаннях вірних, що «Григоріанка» є доброю допомогою для тих, хто потребує молитви, щоб спокутувати свої гріхи у чистилищі.

«Людина завжди може просити, але Той, Хто вислуховує прохання, – Бог. Справжню цінність подібних Літургій знає лише Він», – говорять бернардини на свої сторінці.

Літургія 30 днів по смерті

Також можна натрапити на звичай, який стосується померлих, в якому з'являється число 30. Це служіння Літургії на 30-й день по смерті. Його джерелом є Старий Завіт, де у книзі Второзаконня згадано, що Ізраїль оплакував Мойсея 30 днів (Вт. 34, 8). Свята Літургія тридцятого дня по смерті є закінченням першого етапу жалоби за близькими померлими.

Чи має молитва за померлих сенс?

Ще за часів Старого Завіту існувало переконання, що молитва за померлих має глибокий сенс. У Другій Книзі Маккавеїв є розповідь про те, як Юда Маккавей наказав скласти пожертву за polegлих в бою, які переступили закон. Він зібрав з кожного поголовно по 2000 драхм сріблом і послав їх у Єрусалим, щоби принести жертву за гріх; тим вельми гарним та благородним вчинком він виявив, що мав на думці воскресіння, – бо якби він не надіявся, що полягли встануть (з мертвих), зайвим і смішним було б молитися за мертвих.

Церква від самого початку розуміла сенс і потребу молитви за померлими, трактованої як допомога в очищенні від гріхів.

«Бог приймає ласкаво і частіше вислуховує молитви за померлих, ніж ті, які заносимо за живих. Померлі бо значно більше потребують тієї допомоги, не можуть так, як живі, допомогти самі собі і заслужити на те, щоби Бог їх відкупив» – св. Тома Аквінський.

Переклад Тетяни Трачук з «Aleteia», «Дивенсвіт»

Митрополит відвідав парафію Положення пояса Пресвятої Богородиці

22 листопада Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, із пастирським візитом відвідав парафію Положення пояса Пресвятої Богородиці у Львові. Тут він очолив Архирейську Божественну Літургію, яку йому співслужили сотрудники парафії та запрошені іереї.

По завершенні Літургії о. Іван Ковалець отримав з рук митрополита грамоту з нагоди сімдесятилітнього ювілею.

Владика Володимир відвідав смт Краковець

3 грудня Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, звершив Велику вечірню з литією з нагоди празника Введення в храм Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії в храмі святого Миколая смт Краковець. Співом богослуження супроводжували сестри Згромадження сестер Матері Божої Неустанної Помочі з Новояворівська.

Ювілей парафії Матері Божої Неустанної Помочі

4 грудня, в день празника Введення у храм Пресвятої Богородиці, Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, відвідав парафію Матері Божої Неустанної Помочі в м. Тернопіль. З нагоди 20-ліття парафії владика очолив тут Архирейську Божественну Літургію.

Реколекції духовенства Залізничного деканату

10 грудня пресвітери Залізничного деканату м. Львова мали день духовної віднови. Реколектантом був о. Тарас Карвацький.

На початок священники помолилися молебень до Пресвятої Богородиці, після чого відбулась перша реколекційна наука; відтак після молитви Шостого Часу реколектант провів другу науку.

У своїх повчаннях отець Тарас наголосив на потребі читання Божого Слова на шляху підготовки до Різдва Христового. Головною тезою була проповідь «п'ятого Євангелія», яким має бути життя священника, його служіння і молитовна постава.

Екзарх Донецький освятив новозбудовану каплицю в місті Нікополі

29 листопада в місті Нікополі (Дніпропетровська область) відбулося освячення новозбудованої каплиці Благовіщення Пресвятої Богородиці, яке очолив владика Степан (Меньок), екзарх Донецький. Із єпископом співслужили отці Іван Черкавський, настоятель новозбудованого храму, Ігор Опацький, декан Дніпропетровський, Роман Вовк, настоятель запорізького храму Матері Божої Неустанної Помочі, Іван Талайло, адміністратор парафії Святого Миколая в місті Кривому Розі, Іван Колосок, який раніше здійснював своє служіння в нікопольській парафії, а також священнослужителі Римо-Католицької Церкви.

Владика Степан під час проповіді поділився з вірними радістю з приводу освячення ще одного храму на Сході України, а також пригадав всім присутнім про важливість храму в житті парафії як місця особливої Божої присутності. Архирей поділився своїм здивуванням щодо темпів будівництва храму, адже менше ніж рік тому, під час свого візиту до Нікополя, владика говорив про те, що необхідно збудувати храм, адже маленької хатини-каплички вже недостатньо для парафії.

Наприкінці богослужіння була зачитана Грамота, якою владика Степан іменував отця Івана Черкавського протоієреєм з правом носіння золотого хреста.

На святкуванні освячення храму були присутні священнослужителі Православної Церкви України. Нікопольський благочинний отець Меркурій Скороход привітав отця Івана та зазначив, що наші Церкви мають разом дбати про розвиток української культури на Сході України.

Катерина Александрійська: 5 штрихів до портрету святої

7 грудня у східній церковній традиції пригадуємо собі постать святої Катерини з Александрії. Український народ дуже любить цю святу, адже її ім'я є одним із найпопулярніших. Також існує чимало звичаїв, яких дотримувались наші предки у цей день. Проте ми зосередимо увагу на постаті святої Катерини та її християнському подвигу, виокремивши її найважливіші риси, які, зрештою, відчинили їй двері до святості.

- Скромність.** Родина святої Катерини була відомою і заможною. Її батько був знатним правителем в Александрії. За таких умов Катерина була панною з величезною кількістю шанувальників, проте для неї це все було зайвим, ні слава, ні багатство, ані краса не спокусили її. Свята вирішує достойно прожити власне життя, відмовляючись від усіх вигод.
- Чистота.** Саме ім'я святої з грецької означає «чиста». Мати святої була таємною християнкою. Одного разу вона відвела дочку до старця, який порадив дівчині зберегти чистоту та охреститись. Він вручив їй ікону Богородиці з немовлям. Катерина довго молилася, і ось уві сні вона побачила, як немовля-Христос вручає їй перстень на знак духовних заручин.
- Мужність.** Свята Катерина жила в часи язичницьких гульбищ, влаштуваних імператорами. Під час цих дійств знищували християн. Одного разу Катерина виступила проти цього перед імператором Максиміаном, захищаючи своїх іновірців. Імператор, щоб підтримати власне рішення, представив 50 вчених мужів задля заперечення всього, що говорила знатна пані. Як свідчать передання, всі ці мужі навернулись через слова святої, після чого імператор наказав вкинути їх у вогнище.
- Витривалість.** Після виступів проти імператора Катерину піддали тортурам, а саме – колесували, проте свята незламно прийняла свою смерть. Коли вона спокійно підійшла до знаряддя страти, ангел розбив його на друзки. Тоді Катерина, підійшовши до місця страти, з глибокою вірою в Бога, сама поклала голову під меч ката. Із рани її замість крові витекло молоко.
- Молитва.** Під час страти свята Катерина не проклинала ворогів, а навпаки – молилася за них. Великі страждання Катерини навернули багатьох язичників до віри Христової. Серед них – царицю Августину, дружину Максиміана, Порфирія Стратилата і 200 воїнів, котрі спостерігали її страшні муки. Місце страти великомучениці Катерини і сьогодні показують в Александрії туристам. Жителі міста, які вірили в розп'ятого Господа, встановили мармурову колону, на якій висікли голову великомучениці. Ця колона й зараз стоїть у храмі святого Сави.

Як свідчать перекази, моці великомучениці спочили далеко на Синайській горі. На високу гору Синай ці моці могли покласти тільки ангели. Нині у храмі на горі Синай знаходяться моці голови і лівої руки святої Катерини. Невелика мармурова рака стоїть у храмі праворуч престолу. Святу голову нареченої Христової покриває нині золотий вінець, а рука її прикрашена коштовними персями.

Юліана Лавриш, «Духовна велич Львова»

Екзорцизм і медицина

В теперішній стрімкий і буремний час спостерігається зростання демонічної активності. Це, зокрема, відзначає отець Вінсент Лемперт. За цих обставин актуальною стає проблема сутності та виживання людини в сучасному світі, збереження її здоров'я та подовження тривалості повноцінного і креативного життя.

Валеологія, як наука про здоровий спосіб життя, виділяє три начала здоров'я людини: фізичне, психічне та духовне. Останнє є виявом традицій, способу мислення, світогляду та буття, що виробилися віками у даному соціумі. Напевно, тому духовна складова є на вершині «піраміди здоров'я» і підпорядковує собі дві інші.

А тепер розглянемо погляд релігії на цю річ. Заангажованість сучасної людини нагальними щоденними потребами і проблемами віддаляє її від осмислення свого життя і призначення, віддаляє її від Бога, усамітнюючи її. Цю духовну порожнечу прагнуть замінити інші – злі духи, демони – слуги сатани. Проблема боротьби добра і зла існує споконвіків як в матеріальному, так і в духовному житті.

Апостол Павло у 1-му посланні до Солунян вказує: «А сам Бог миру хай уповні освятить Вас; і хай непорочно збережуть цілісним Ваш дух, і душу, і тіло до приходу нашого Господа Ісуса Христа». Тут засвідчено необхідність уповання людини на милість Господню, оскільки людина створена по «образу і подобию Божім».

Стосовно людської душі святитель Афанасій пише, що «це сутність мисленна (розумна), безтілесна і безсмертна». А відтак в Євангелії від Матея знаходимо: «Не лякайтесь тих, хто тіло вбиває, а душі вбити не може; але бійтесь більше того, хто і душу, і тіло ваше занапасть в геєні».

Постає питання: що являє собою дух? Дух спрямовує людину до сопричастя та співіснування з Богом. Дух – життєдайна сила; він потрібен для існування фізичного тіла людини. Про людську смерть сказано: «Порох повернеться в землю, де він і був, а дух повернеться до праведного Бога» (Прип. 12:7)

В такий спосіб це ще раз засвідчує, що дух оживотворяє душу, служить вектором руху її до Бога. Ось чому дух оселяється в людині в момент покаяння, а душею людина володіє з народження.

Псалом 104:29 засвідчує: «Якщо забираєш у них дух, вони гинуть і повертаються в прах». Це підтверджує архиважливе значення духа для буття людини.

Існування у світі протилежностей – добра і зла, світла і темряви, правди і брехні – наводить нас на думку про існування добрих та злих духів. З покаянням в людині оселяється добрий дух. Але за відсутності бажання жити за законами Божими, коли людина грішна, а ще більше, якщо навіртається на свій гріх повторно, в неї вселяється злий дух.

Саме одержимі злим духом складають проблему суспільства та сім'ї. А тому Господь наш Ісус Христос каже: «Я – двері; хто увійде крізь Мене – спасеться». Саме віра в Бога – єдиний шлях звільнення від одержимості злим духом. Так, у Євангелії від Матея знаходимо: «А тих, хто вірує, супроводити будуть ознаки такі: у ім'я моє демонів будуть вигонити». Це останнє стосується діяльності екзорцистів.

Екзорцизм в перекладі означає зцілення від одержимості злим духом. Він існує з давніх-давен і пройшов тривалий шлях еволюції та розвитку.

У дохристиянську еру прообразом екзорцизму слугувало шаманство. Перші християни у силу своєї великої віри були «малими екзорцистами».

Боротьбу зі злим духом знаходимо і в інших релігіях, зокрема, в протестантстві. А в ісламі обряд екзорцизму носить назву «вигнання джина». Згадку про обряд екзорцизму знаходимо у «Великому Требнику» Петра Могили від 1646 року.

На заході обряд екзорцизму існує з 1614 року і з деякими удосконаленнями зберігся до наших днів та полягає у вигнанні злих духів – слуг сатани.

Проте екзорцизм не завжди може зарадити оздоровленню людини. Це стосується людей з психічними розладами. Зумовлено воно тим, що тут проблема – не в одержимості злим духом, а в психічній сфері, у розладах психічної складової здоров'я людини. Цей контингент хворих потребує фахової психіатричної допомоги.

Яскравим прикладом останнього може служити історія хвороби Аннелізи Мішель, що жила у XX столітті, у котрої було діагностовано епілепсію. Тодішнє лікування судом – основного вияву епілепсії – було малоефективним. Тому батьки її подалися до екзорцистів. Було проведено 67 сеансів обряду екзорцизму, але, попри то, вона танула на очах і померла. І такі випадки були не поодинокі. А тому у 1984 році священники Східної Німеччини переглянули обряд екзорцизму. У 1999 році у Ватикані, вперше від XVII століття, відбувся перегляд обряду екзорцизму, де від священника-екзорциста вимагалася медична освіта.

Владика Йосафат (Мошчич) стверджує, що зцілення від одержимості злим духом може настати і від широї молитви особи. Це ще раз засвідчує силу правдивої віри на те, що перші християни істинно могли бути «малими екзорцистами».

Сьогодні ставити нові виклики екзорцистам. Для вирішення цих нагальних проблем у 2011 році в катехитичному центрі монастиря святого апостола Андрія у Заріччі, що на Надвірнянщині, відбувся з'їзд священників-екзорцистів. Було делеговано 15 священників з п'яти єпархій.

Неможливо оминати в цій короткій оповіді отця-екзорциста Василя Вороновського, монаха-студита з храму святого Михаїла, що у Львові. Він кількома роками раніше відійшов у вічність. Але zostалися безліч людей, зцілених ним від опанування злим духом за десятки років творення ним обряду екзорцизму.

Слід зазначити, що отців-екзорцистів відзначає глибока віра в Бога, висока моральність, внутрішня культура та щира любов до ближнього.

Олег Прийма, канд. мед. наук, Ph.D., доцент
Богдан Завідняк, доктор філософії, Ph.D., доцент

Андріївська церква у Києві відкрила двері для вірних

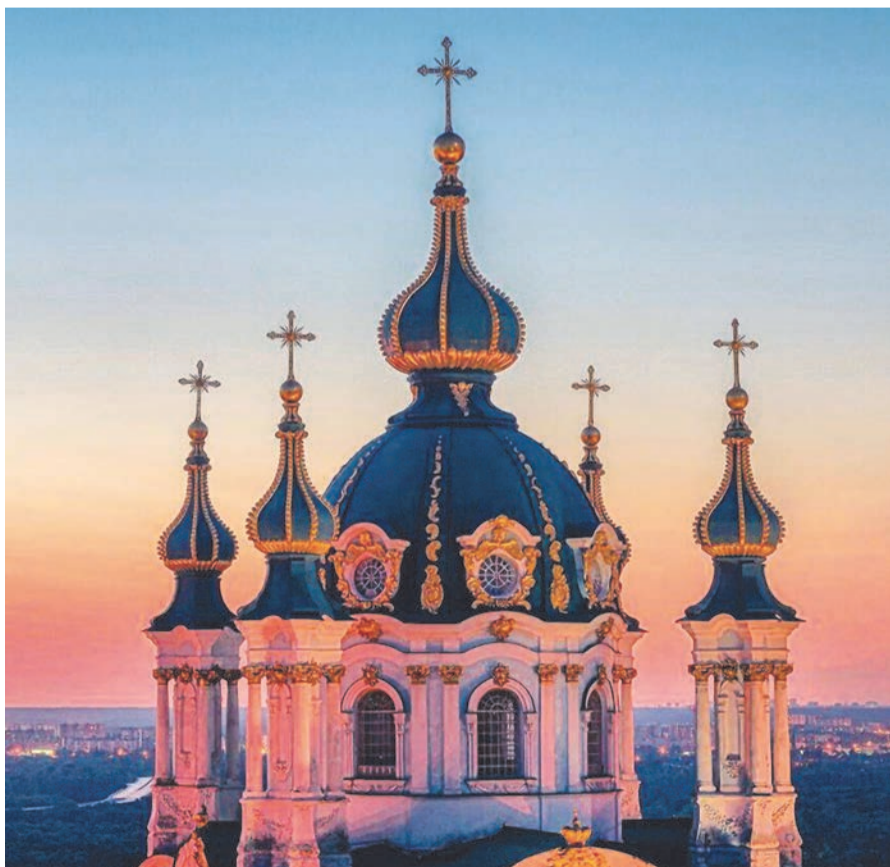
В день пам'яті святого апостола Андрія Первозванного, після тривалої реставрації, знову відкрила свої двері для вірних унікальна святиня – Андріївська церква, яка постала на київських схилах 258 років тому за проектом видатного архітектора Франческо Бартоломео Растреллі. В цей святковий день було звершене й перше після реставрації урочисте богослужіння, яке очолив представник Вселенського Патріархату митрополит Гальський Еммануїл у співслужінні єкзарха Вселенського Патріарха єпископа Команського Михаїла та архієпископа Чернігівського і Ніжинського Євстратія (Зорі).

«Сьогодні ми з повним послухом перебуваємо тут за дорученням нашого Предстоятеля, Всесвятішого Вселенського Патріарха, щоби представляти його на сьогоднішньому святі і напередодні другої річниці відтоді, як відбувся Об'єднавчий Собор, на якому було обрано предстоятелем автокефальної Православної Церкви України Блаженнішого Митрополита Епіфанія», – сказав у своєму слові митрополит Еммануїл.

Владика Еммануїл наголосив на особливому значенні апостола Андрія Первозванного для Української Православної Церкви, а також засвідчив підтримку Матері-Церкви для всіх помісних Церков, які прийняли від неї благовістя, а особливо для Православної Церкви України. Митрополит Еммануїл подякував представнику Блаженнішого Митрополита Епіфанія – архієпископу Євстратію – за співслужіння й попросив передати найщиріші вітання предстоятелю Православної Церкви України.

Нагадаємо, що на місці сучасної Андріївської церкви на початку XIII століття стояла Хрестовоздвиженська церква, назва якої нагадує нам літописні перекази про те, що саме тут апостол Андрій Первозваний спорудив хрест, передбачивши появу великого міста: «На горах цих засяє благодать Божа, і буде місто велике, і багато церков воздвигне тут Бог». Пророцтво святого апостола справдилося, і крізь віки ми сьогодні у відродженій духовній святині єдиними вустами разом з нашими православними братами дякуємо Господу за всі Його благодіяння щодо нас.

Джерело: ПЦУ

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

При передруку матеріалів
посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
літературний редактор
Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилайте
на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор. Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем. Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора. Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок» Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____

ювілярів!

Вітаємо

Редакція «Мети» широкі вітає усіх священнослужителів Львівської архієпархії, хто у грудні святкує свої іменини та уродини, а також, хто у грудні отримав ієрейські і дияконські свячення. Міцного здоров'я і щедрого усім Божого благословення, насаги і ревності у праці в Господньому винограднику!

Директор фонду «Карітас-Житомир» отримав відзнаку міського голови Житомира

5 грудня голова Житомирської міської ради Сергій Сухомлин з нагоди Міжнародного дня волонтера нагородив відзнакою директора благодійного фонду «Карітас-Житомир» протоієрея Віталія Сидорука.

«У всьому світі цього дня відзначають Міжнародний день волонтера. Свято заповане в 1985 році з ініціативи Генеральної асамблеї ООН. З цієї нагоди житомирський міський голова вручив відзнаки та квіти найбільш активним волонтерам Житомира.

Серед нагороджених – протоієрей Віталій Сидорук, за його великий внесок та активну діяльність у волонтерській сфері», – йдеться в повідомленні благодійного фонду «Карітас-Житомир».

Під час проведення цього заходу посадовці міської ради Житомира запевнили, що й надалі надаватимуть підтримку для розвитку важливих для суспільства ініціатив волонтерів і громадськості.

Пресслужба Київської архієпархії

Відійшов до вічності о. д-р Андрій Дикий

Із сумом повідомляємо, що 8 грудня 2020 року на 48-му році життя, після боротьби з недугою, відійшов до вічності протопресвітер Личаківського деканату, сотрудник парафії Благовіщення Пресвятої Богородиці у Львові о. д-р Андрій Дикий.

Увечері відбувся ієрейський парастас, який очолив Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський. Співслужило архиєреєві численне духовенство Львівської архієпархії. Наступного дня, 9 грудня, Пресвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, звершив Чин похорону у співслужінні сотрудників парафії та протопресвітерів Львівської архієпархії.